

Zij doen mee!

Inhoudsopgave

1. Wie doen mee en wat hebben zij in 2010 bereikt?	3
1.1. Meedoen als gast	4
1.2. Meedoen als vrijwilliger	7
1.3. Meedoen als donateur, bedrijf of fonds	10
1.4. Meedoen als Nederlands publiek	12
1.5. Ook meedoen?	14
2. Meedoen in 't kort	15
2.1. Waarom de Zonnebloem?	15
2.2. Wat doen we?	16
2.3. Waar staan we?	17
2.4. Wie betrekken we?	18
2.5. Waar willen we naar toe?	19
3. Goed geregeld meedoen	20
3.1. Organisatie	21
3.2. Besturen en toezicht houden in een actief betrokken organisatie	23
3.3. Omgang met belanghebbenden	24
3.4. Ontwikkelingen	25
3.5. Beleid	27
3.6. Besturen en toezicht houden in 2010	28
4. Het effect van meedoen	30
4.1. Effect voor gasten	31
4.2. Effect voor vrijwilligers	33
4.3. Effect voor donateurs	35
4.4. Effect voor de samenleving	37
5. Meedoen in de toekomst	39
5.1. Plannen gasten	40
5.2. Plannen vrijwilligers	41
5.3. Plannen donateurs, bedrijven en fondsen	42
5.4. Plannen Nederlands publiek	43
6. Meedoen in jaarcijfers	44
6.1. Financieel beleid	45
6.2. Jaarrekening 2010	47
6.2.1. Balans	52
6.2.2. Staat van baten en lasten	53
6.2.3. Kasstroomoverzicht	54
6.2.4. Algemene toelichting jaarrekening	55
6.2.5. Waarderingsgrondslagen en grondslagen voor resultaatbepaling	56
6.2.6. Toelichting op de balans	59
6.2.7. Toelichting op de staat van baten en lasten	67
6.2.8. Toelichting kostenverdeling (Model C.)	77
6.3. Meerjarenbegroting 2011-2013	78
6.4. Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	81

1. Wie doen mee en wat hebben ze in 2010 bereikt?

Welkom bij ons jaarverslag 2010

De Zonnebloem doet mee, omdat...

... ze een positieve bijdrage wil leveren aan het leven van mensen die door ziekte, handicap of gevorderde leeftijd lichamelijke beperkingen hebben. Dat doen we dichtbij, door persoonlijk contact. Want iemand kan pas helemaal meedoen aan de samenleving als hij er toe doet voor een ander en iets heeft om naar uit te kijken. Persoonlijke aandacht vormt dan ook de rode draad in de huisbezoeken, dagactiviteiten en aangepaste vakanties die we organiseren. Het geeft kleur aan het leven van onze gasten, maar even goed aan het leven van onze ruim 43.000 vrijwilligers. En door de omvang neemt ook de kwaliteit van de samenleving als geheel toe.

In 2010 deden veel mensen met de Zonnebloem mee. Mensen met verschillende achtergronden, interesses en ambities. In dit jaarverslag leest u wie er meededen, hoe ze meededen, waarom ze meededen en bovenal: wat ze met hun 'meedoen' hebben bereikt. En we laten zien waarom en hoe we in de toekomst nog veel meer mensen mee willen laten doen.

Marleen Barth,
voorzitter

1.1. Meedoen als gast

72.500 mensen die bezoek krijgen / 1.300.000 bezoeken

312.500 Zonnedagen / 150.591 deelnemers

7.854 vakantiedeelnemers

€ 15.780.000 besteed aan de doelstelling

Ruim 150.000 mensen maken gebruik van de diensten van de Zonnebloem. Mensen dus die door ziekte, handicap of gevorderde leeftijd lichamelijke beperkingen hebben en voor wie als gevolg daarvan sociaal isolement dreigt.

Zij ontvangen regelmatig thuis bezoek van een Zonnebloemvrijwilliger, gaan af en toe een dagje uit en/of nemen deel aan een aangepaste vakantie. Deze vormen van contact en ontspanning blijken in de praktijk vaak een effectief wapen te zijn tegen sociale uitsluiting en vereenzaming. De vraag naar onze diensten met persoonlijke aandacht neemt toe. Vraag naar bestaande activiteiten, maar ook naar een grotere verscheidenheid aan nieuwe activiteiten, afgestemd op verschillende leeftijden en leefstijlen en voor mensen uit verschillende culturen.

Meerjarenbeleidsplan 2009-2013

Op het gebied van gasten staan tussen 2009 en 2013 twee doelstellingen centraal:

- Groei en differentiatie van diensten.
- Bevorderen van wederkerigheid tussen gast en vrijwilliger.

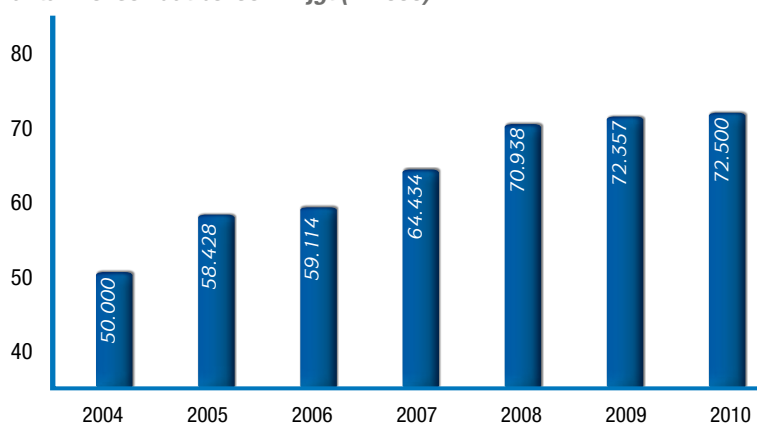
Wat hebben we in 2010 gedaan en bereikt

Groei en differentiatie van diensten

In verband met de economische crisis is even pas op de plaats gemaakt met de geplande groei en differentiatie van diensten. In plaats daarvan is vooral veel aandacht besteed aan het bevorderen van de kwaliteit van onze diensten.

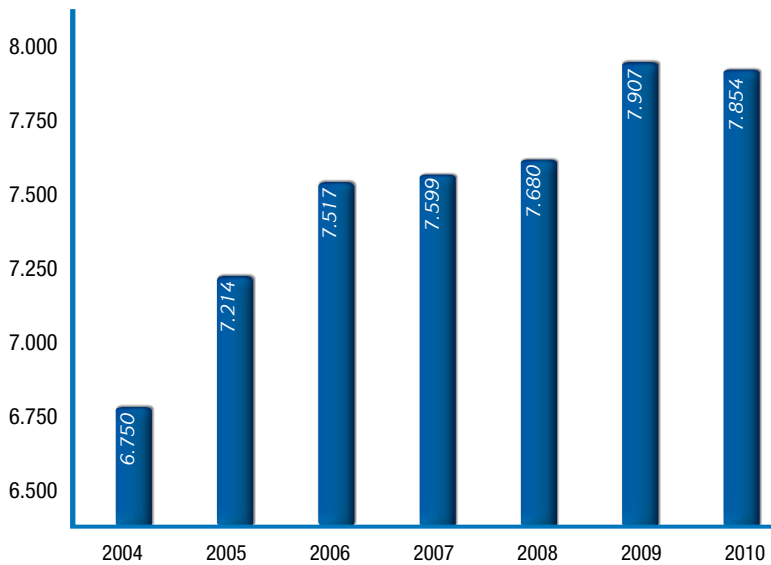
- Het aantal mensen dat bezoek kreeg, steeg met 143 naar 72.500.

Aantal mensen dat bezoek krijgt (x 1.000)

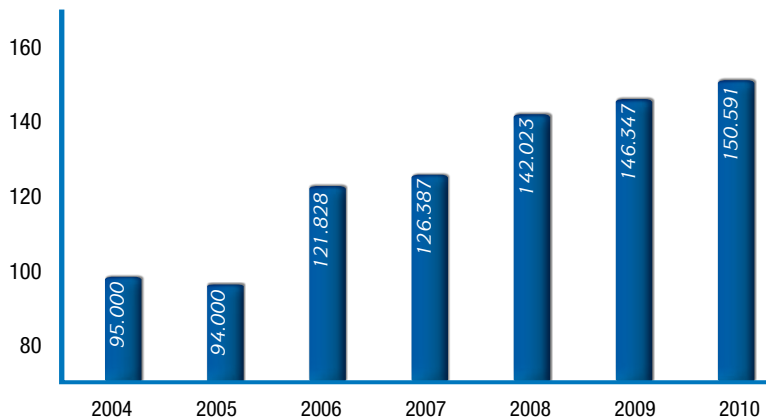
- Het aantal vakantie deelnemers daalde met 53 naar 7.854.

Aantal vakantie deelnemers

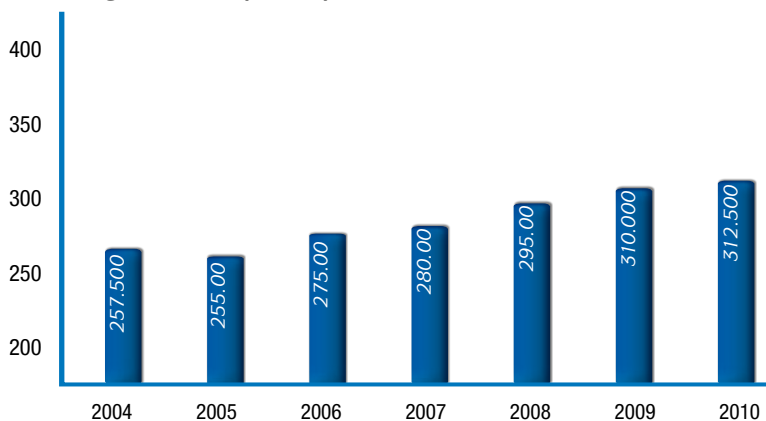

- Het aantal Zonnedagen steeg met 2.500 naar 312.500 en het aantal deelnemers met 4.244 naar 150.591.

Aantal deelnemers dagactiviteiten (Zonnedagen) (x 1.000)

Aantal dagactiviteiten (x 1.000)

- Een groot onderzoek onder gasten werd gehouden naar hun motivatie, tevredenheid en behoeften. Daaruit blijkt dat de klanttevredenheid van gasten met een ruime 8 onverminderd hoog is. Het onderzoek met als titel 'Wat wilt u?' levert daarnaast veel gegevens op, waarmee meer richting en invulling aan groei en differentiatie van het dienstenpakket kan worden gegeven. In de loop van 2011 worden de resultaten in beleid vertaald. Beleid dat erop is gericht om nog meer aandacht op maat te bieden.

Wederkerigheid

De Zonnebloem streeft naar wederkerigheid in de relatie tussen gast en vrijwilliger. Die relatie is voor beiden waardevol en daarmee gelijkwaardig. Beiden houden er een goed gevoel aan over. Dat leidt tot ontmoetingen met een meerwaarde en wederzijdse betekenisgeving.

Een goede match tussen gast en vrijwilliger is de basis voor wederkerigheid. Als twee mensen dezelfde hobbies en interesses hebben, leidt dat immers vaak tot een wederkerige inbreng.

- Het jaarthema 'Doe mee' is ingezet om vrijwilligers onderling van gedachten te laten wisselen over wederkerigheid en gelijkwaardigheid binnen hun relatie met gasten.
- Alle communicatieve uitingen zijn getoetst aan het principe van wederkerigheid en waar nodig aangepast.

Uitbreiden sociaal netwerk gast

Omdat de beschikbare inzet van vrijwilligers de vraag naar Zonnebloemdiensten niet kan bijbenen, willen we gasten stimuleren om een actieve rol te spelen in het uitbreiden van hun eigen sociale netwerk.

- Extra aandacht is besteed aan het faciliteren van onderling contact tussen gasten. Met name door dagjes uit in kleine groepjes te organiseren en te stimuleren dat kleine groepjes gasten samen met één of twee vrijwilligers regelmatig bij elkaar komen.

1.2. Meedoen als vrijwilliger

35.593 Afdelingsvrijwilligers

7.639 vakantievrijwilligers

Zonder vrijwilligers geen Zonnebloem. Zo simpel is het. Zij doen het uitvoerende werk. Ze geven kleur aan het leven van talloze mensen met fysieke beperkingen, door bij ze op bezoek te gaan en dagjes uit en vakanties te organiseren. Zij zijn het ook die de vereniging besturen en het beleid bepalen.

We onderscheiden twee groepen vrijwilligers: afdelingsvrijwilligers, die bij een afdeling in hun wijk of woonplaats aangesloten zijn, en vakantievrijwilligers, die een of meer weken van hun vrije tijd geven om als vrijwilliger met een Zonnebloemvakantie mee te gaan. Binnen deze twee groepen zijn ook weer verschillende soorten vrijwilligers actief: bezoekers, activiteiten- en vakantiebegeleiders, chauffeurs, verpleegkundigen, artsen, websitebouwers en –beheerders en bestuursvrijwilligers, zoals voorzitters, secretarissen, penningmeesters en bestuursleden bezoekwerk. Verwacht wordt dat in de toekomst meer zieken en gehandicapten een beroep op onze persoonlijke aandacht doen en bovendien om een grotere verscheidenheid aan diensten vragen. Dus zullen ook meer verschillende vrijwilligers nodig zijn. Zo kan ook beter tegemoet worden gekomen aan de individuele wensen van de vrijwilligers.

Meerjarenbeleidsplan 2009-2013

Op het gebied van vrijwilligers staan tussen 2009 en 2013 twee doelstellingen centraal:

- Groei en differentiatie van diensten
- Bevorderen van wederkerigheid tussen gast en vrijwilliger.

Om deze doelstellingen te kunnen realiseren, krijgen de volgende speerpunten extra aandacht:

- Werving, binding en differentiatie van vrijwilligers.
- Versterking plaatselijke besturen.
- Bevorderen interne saamhorigheid.

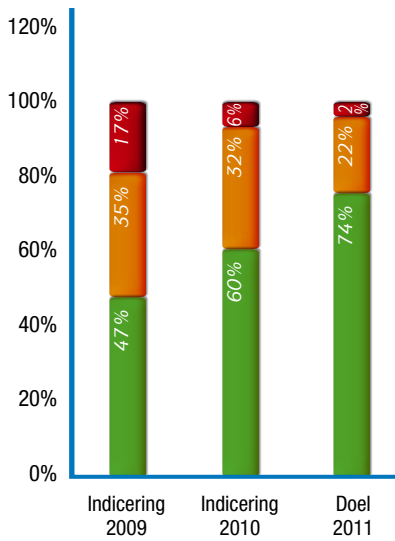
Wat hebben we in 2010 gedaan en bereikt

Versterking plaatselijke besturen

Om afdelingen te helpen klaar te zijn voor een toekomst met een grotere vraag naar een grotere verscheidenheid aan diensten, is een indiceringsinstrument ontwikkeld. Hiermee kan men op basis van kwantitatieve gegevens over gasten, vrijwilligers, bestuur en geld eenvoudig kijken hoe de afdeling er voor staat. Het aantal knelpunten bepaalt welke indicering de afdeling krijgt: groen (geen knelpunten), oranje (één knelpunt) of rood (meer knelpunten). Afdelingen gaan zelf aan de slag met een van de op maat ontwikkelde methoden om eventuele knelpunten aan te pakken. Ligt het knelpunt op bestuurlijk vlak, dan kunnen bijvoorbeeld een basiscursus besturen en het samenstellen en introduceren van een basisinformatiepakket uitkomst bieden. Evenals een fusie tussen afdelingen. Bij een tekort aan vrijwilligers kan de methode vrijwillige inzet migranten en de methode inzicht worden ingezet. Heeft een afdeling moeite om (voldoende) gasten te bereiken, dan kan het verwijzersinstrument worden gebruikt om de lokale bekendheid te vergroten en kan samenwerking met andere organisaties worden gezocht. Als geld het probleem is, kan een actieplan fondsenwerving worden gemaakt en kan de afdeling een beroep doen op het premieplan en het solidariteitsfonds.

- Het aantal afdelingen zonder verbeterpunten (groen) nam toe van 650 tot 822, het aantal afdelingen met één verbeterpunt (oranje) daalde van 480 naar 435 en het aantal afdelingen met veel verbeterpunten (rood) daalde van 230 naar 82.

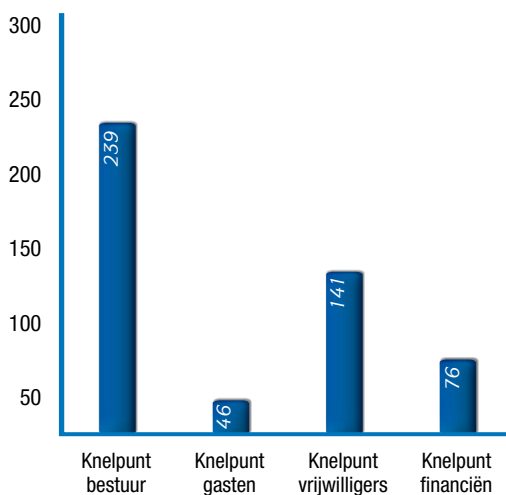
Temperatuur van de vereniging

	Indicering 2009	Indicering 2010	Doel 2011
	650	822	1008
	480	435	302
	230	82	25

- Bij 133 afdelingen werd één van de 17 werkmethodeken gebruikt om een gesignaleerd knelpunt op te lossen. De meeste knelpunten lagen op het gebied van bestuur, gevolgd door vrijwilligers en financiën.

Knelpunten 2010

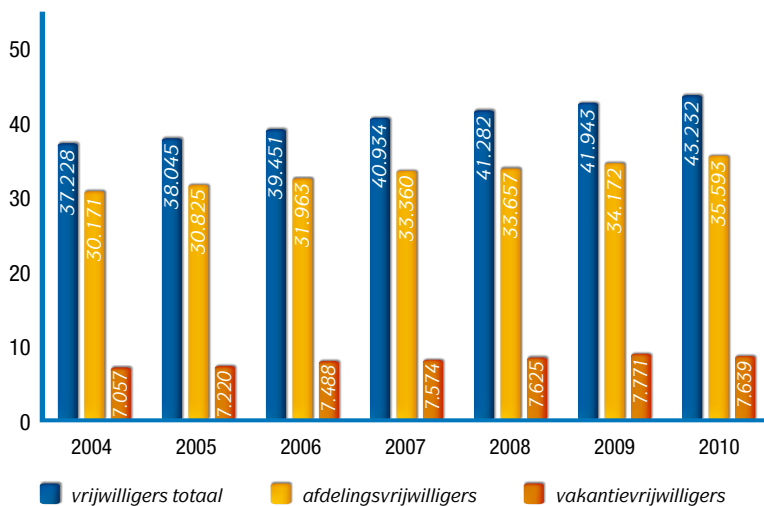

Werving en differentiatie

De groeiende vraag naar Zonnebloemdiensten zet door. De meerjarendoelstellingen zijn op een aantal punten al gerealiseerd. Daarom is in 2010 meer ingezet op differentiatie en de kwaliteit van werken. En ook het werven van nieuwe vrijwilligers kreeg extra aandacht. En dan vooral van mensen die jonger zijn dan de gemiddelde leeftijd van de huidige vrijwilligers.

- Er is een onderzoek gehouden naar motivatie, tevredenheid en behoeften van (potentiële) vrijwilligers. Met het rapportcijfer 7,7 gaven zij aan tevreden te zijn over hun werk en de Zonnebloem. Wel wil men meer directe invloed uitoefenen op het eigen Zonnebloemwerk en vindt men dat er te weinig begrip is voor hun werk aan de basis. In 2011 worden de resultaten in beleid vertaald. Beleid dat erop is gericht nog meer aandacht op maat te bieden en vrijwilligers via dialoog en klankbordgroepen nog meer bij het beleid te betrekken.
- In totaal hebben 759 scholieren een maatschappelijke stage gevolgd, ruim 150 meer dan in 2009.
- Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen kreeg een vaste plek in de vorm van een MVO-desk, die Zonnebloemafdelingen aan bedrijven koppelt en ondersteuning geeft bij de activiteit die zij samen voor gasten organiseren. Zo werden 12 activiteiten voor 456 gasten georganiseerd. 699 bedrijfsmedewerkers leerden het Zonnebloemwerk van dichtbij kennen.
- Op vakantiegebied werd extra energie gestoken in de werving van verpleegkundigen en leidinggevende vakantievrijwilligers (stafleden), omdat daaraan de behoefte het grootst is. Een pilot werd gestart om voor het eerst stafleden te werven buiten de bestaande vakantievrijwilligers. De pilot bleek succesvol en de ontwikkelde methode wordt vanaf 2011 gebruikt.

Aantal vrijwilligers (x 1.000)

Binding via saamhorigheid en wederkerigheid

Het binden van bestaande vrijwilligers krijgt veel aandacht via onder andere het bevorderen van de saamhorigheid en het verbeteren van de kwaliteit door deskundigheidsbevordering. Zo kunnen vrijwilligers zich via een breed scala aan cursussen verder ontplooiën. Dat bevordert bovendien de kwaliteit van onze dienstverlening. De binding tussen vrijwilligers en gasten wordt bevorderd via extra aandacht voor wederkerigheid.

- Er is een basisinformatiepakket ontwikkeld en een intern communicatieplan opgesteld.
- Ruim 5.000 vrijwilligers namen deel aan de 16 verschillende cursussen en workshops. Er was voor elk wat wils, passend bij de rollen en soorten vrijwilligers. Bovendien werden een nieuwe cursus en twee nieuwe workshops ontwikkeld, waarvan de eerste pilots werden gehouden.
- Het jaarthema 'Doe mee' is ingezet om vrijwilligers onderling van gedachten te laten wisselen over wederkerigheid en gelijkwaardigheid binnen hun relatie met gasten.
- Een werkvorm is ontwikkeld om met en door vrijwilligers de kernwaarden van de Zonnebloem te vertalen naar een gedragscode.

1.3. Meedoen als donateur, bedrijf of fonds

589.572 actieve donateurs

Resultaat eigen fondsenwerving: € 19.153.000

Zonnebloemgasten betalen voor activiteiten een marktconforme prijs. Dezelfde prijs dus als iemand zonder fysieke beperking bij een reguliere aanbieder betaalt. Vanwege alle extra voorzieningen en de begeleiding door vrijwilligers (die financieel vrijgehouden worden), dekt deze bijdrage echter de kosten niet. Gelukkig kan de Zonnebloem rekenen op de financiële steun van 589.572 donateurs. En op de ondersteuning van tal van bedrijven en vermogensfondsen die het Zonnebloemwerk mogelijk maken.

Om de komende jaren meer (verschillende) diensten aan te kunnen bieden, is uiteraard meer geld nodig. Daarom wil de Zonnebloem bestaande fondsenwervende activiteiten uitbouwen en nieuwe fondsenwervende producten, methoden en middelen/kanalen introduceren.

Meerjarenbeleidsplan 2009-2013

Op het gebied van donateurs, bedrijven en fondsen staat tussen 2009 en 2013 de volgende doelstelling centraal:

- Groei en differentiatie van diensten

Om deze doelstelling te kunnen realiseren, krijgen de volgende speerpunten extra aandacht:

- Groei en differentiatie van fondsenwerving.
- Werving, binding en differentiatie van vrijwilligers.
- Extern versterken van het gewenste beeld.

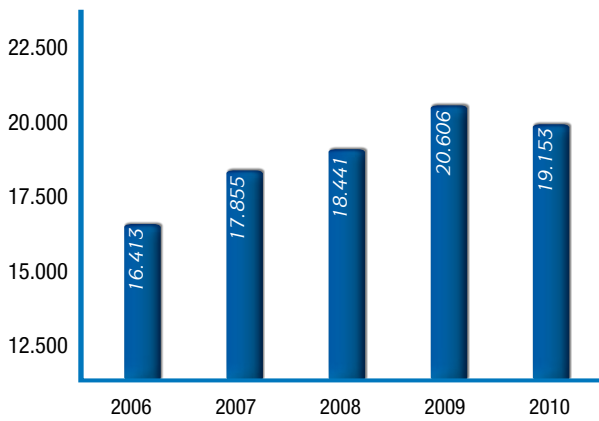
Wat hebben we in 2010 gedaan en bereikt

Groei en differentiatie

Groei van de inkomsten is alleen mogelijk als we het aantal donateurs kunnen behouden en tegelijkertijd nieuwe groepen donateurs vinden en binden. Mensen dus ook met andere leeftijden en leefstijlen. Gemakkelijker wordt het er niet op, want door nieuwe wetgeving (o.a. bel-me-niet register) nemen de resultaten van oude wervingsmethoden af. Daarom zullen we inventiever moeten worden om nieuwe groepen donateurs te werven. Bovendien zijn nieuwe vormen van fondsenwerving nodig om de verschillende groepen in de Nederlandse samenleving op maat te benaderen. En datzelfde geldt voor spreiding van de fondsenwerving, door onder andere ook bedrijven en fondsen aan ons te binden. Zo is/wordt de Zonnebloem niet afhankelijk van één financieringsbron.

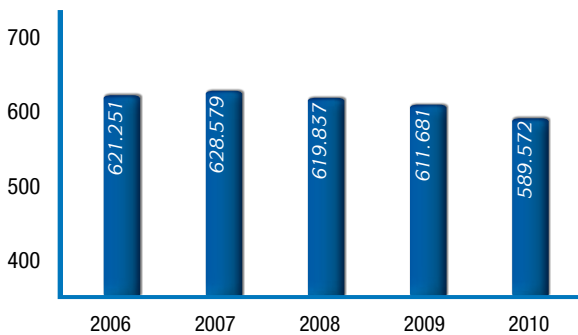
- Het resultaat eigen fondsenwerving daalde van € 20.606.000 naar € 19.153.000.

Resultaat eigen fondsenwerving (x € 1.000)

- Het aantal actieve donateurs daalde met 22.009 tot 589.572. Het gemiddeld giftbedrag per jaar per actieve donateur steeg van € 24,05 naar € 24,43.

Aantal actieve donateurs (x 1.000)

- Nieuwe wervingsactiviteiten zijn (verder) ontwikkeld, zoals straatwerving en affiliate marketing.
- Om meer donateurs en fondsen op maat te kunnen werven, heeft de Zonnebloem een onderzoek gehouden naar motivatie, tevredenheid en behoeften van bestaande en potentiële donateurs. Een eerste analyse van de resultaten toont dat donateurs tevreden zijn over de Zonnebloem. In 2011 worden de resultaten in beleid vertaald. Beleid dat erop is gericht om nog meer aandacht op maat te bieden.
- De samenwerking met de Vriendenloterij leverde € 498.977 op.
- Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen kreeg een vaste plek in de vorm van een MVO-desk, die Zonnebloemafdelingen aan bedrijven koppelt en ondersteuning geeft bij de activiteit die zij samen voor gasten organiseren. 699 werknemers droegen als vrijwilliger bij aan een prachtige dagje uit voor onze gasten. De dagjes uit werden door de bedrijven betaald.

1.4. Meedoen als Nederlands publiek

Naamsbekendheid: 76%

Imagorangorde: 9e plaats (van 109 goede doelen)

Een sterk beeld bij het Nederlands publiek geeft vertrouwen aan onze gasten, trekt gemakkelijker vrijwilligers aan en stimuleert mensen om (meer) te doneren. Een goede communicatie met iedereen die ons werk mogelijk maakt is van groot belang.

In al onze uitingen laten we zien dat het Zonnebloemwerk om persoonlijke aandacht gaat en enorm veel betekent voor zowel gasten als vrijwilligers. Dat ons werk om gewone mensen gaat, dichtbij, dat iedereen een ziekte of handicap kan overkomen. We laten zien dat het vooral de kleine dingen zijn die het doen. Dat werkt. Onderzoek wijst uit dat vrijwilligers en donateurs vooral meedoen, omdat ze de impact van ons werk zien (of hebben gezien). Ze zien wat onze persoonlijke aandacht heel concreet in hun omgeving doet, in het dorp of bij een familielid. In dichtbij-huis-verhalen laten we 'gewone' mensen 'uit de buurt' vertellen wat de Zonnebloem voor hen betekent. Tegelijkertijd geven we ook aan dat de optelsom van al die persoonlijke contacten en kleine dingen van grote waarde is voor de Nederlandse samenleving als geheel. Om deze boodschap goed over het voetlicht te brengen, zijn er twee ambassadeurs die passen bij het karakter van de Zonnebloem: Danny de Munk en Roos Prommenschenkel (Zonnebloem LinQ).

Meerjarenbeleidsplan 2009-2013

Op het gebied van het Nederlands publiek staat tussen 2009 en 2013 de volgende doelstelling centraal:

- Groei en differentiatie van diensten

Om deze doelstelling te kunnen realiseren, krijgt het volgende speerpunt extra aandacht:

- Extern versterken van het gewenste beeld.

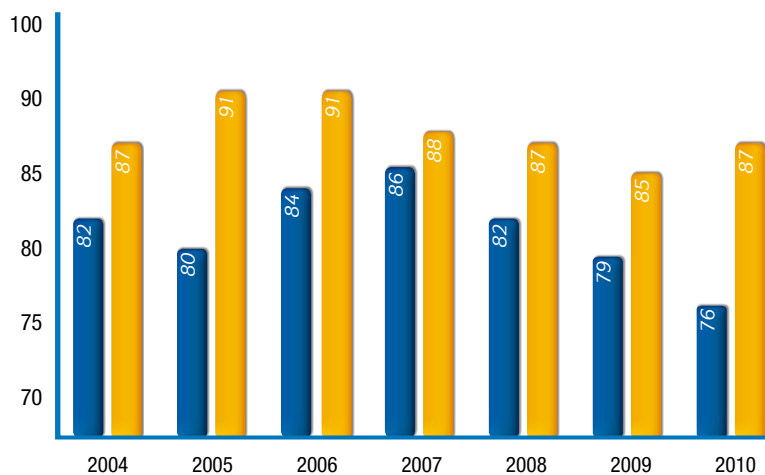
Wat hebben we in 2010 gedaan en bereikt

Extern versterken gewenst beeld

Het extern versterken van het gewenste beeld van de Zonnebloem is randvoorwaarde voor het werven en binden van gasten, vrijwilligers, donateurs en sponsors. Elk jaar organiseert de Zonnebloem daarom een massamediale campagne om haar naamsbekendheid en de waardering voor haar werk (minimaal) op peil te houden en de werking van fondsen en vrijwilligers te bevorderen. Maar ook op andere momenten in het jaar proberen we zichtbaar te zijn, via free publicity op radio, tv en in de geschreven media. Het aantal mediamomenten was in 2010 beduidend lager dan in 2009. Dat is logisch, want in 2009 bestond de Zonnebloem 60 jaar en zorgden het jubileum en de vele jubileumactiviteiten voor buitengewoon veel aandacht.

- In 2010 stond de campagne in het teken van de waarde van vrijwilligerswerk voor gasten, vrijwilligers en de Nederlandse samenleving. Onder het motto 'De Zonnebloem kleurt je wereld! Doe mee!' werd het Nederlands publiek opgeroepen om mee te doen als vrijwilliger of als donateur. Ambassadeur Danny de Munk was het gezicht van de campagne.
- De totale mediawaarde van artikelen in geschreven media daalde met € 1.298.413 tot € 4.857.037.
- Op tv kwam de Zonnebloem volop in beeld tijdens de docu-soap van Danny de Munk en op 7 december (Dag van de Vrijwilliger) in Koffietijd van RTL4. In het Financieel Dagblad, de Volkskrant en het AD was er aandacht voor de gevolgen van de financiële crisis voor goede doelen. De huldiging van de 175.000ste vakantiegast van de Zonnebloem kreeg aandacht van onder andere SBS 6, de Telegraaf, Metro en Spits.
- In de Charibarometer 2010 stond de Zonnebloem op plaats 9 in de imagorangorde van 109 goede doelen, dezelfde plek als het jaar ervoor.

Bekendheid en waardering

Voorlichting

- De Zonnebloem informeerde tal van (potentiële) gasten, vrijwilligers en donateurs wat het werk inhoudt en waar ze op kunnen rekenen.

	Frequentie	Oplage	Gasten	Bestuurs-vrijwilligers	Overige vrijwilligers	Donateurs	Bedrijven en sponsors	Nederlands publiek	Mede-werkers Nationaal Bureau
Tijdschrift Zonnebloem	4 x pj	160.000	•						
De Vrijwilliger	4 x pj	45.000		•	•				
Zonnebloem Nieuws	4 x pj	575.000				•			
Infobrief	8 x pj	1.750		•					
Internetsite	continuu	523.689 unieke bezoekers	•	•	•	•	•	•	
www.zonnebloemlinq.nl	continuu	13.897 unieke bezoekers	•	•	•	•	•	•	
Afdelings-sites	continuu	200	•	•	•	•		•	
Extranetsite	continuu	14.145 unieke bezoekers		•	•				
Intranetsite	continuu	Nvt							•
Folders	continuu	onbekend	•	•	•	•	•	•	
Brochures	continuu	onbekend	•	•	•	•	•	•	
Televisie en radio	campagne-matig	onbekend	•	•	•	•		•	
(stopper)-advertenties	campagne-matig	onbekend	•	•	•	•		•	

1.5. Ook meedoen?

Doe mee als vrijwilliger

Ontdek wat u voor de Zonnebloem kunt doen als vrijwilliger.

Doe mee als donateur

Met uw bijdrage maakt u ons werk van onze vrijwilligers mogelijk.

Doe mee met een eenmalige bijdrage

U kunt ons ook steunen met een eenmalige bijdrage. Elk bedrag is welkom!

Kijk op www.zonnebloem.nl of bel (076) 564 64 64

2. Meedoen in 't kort

Waarom is de Zonnebloem er, wat doen we precies, waar staan we, met wie werken we samen en waar willen we naar toe? We hebben het kort en bondig voor u op een rijtje gezet.

2.1. Waarom de Zonnebloem?

Voorwaarde voor een gezonde samenleving is dat iedereen er op een volwaardige manier aan mee kan doen. Veel mensen die door ziekte, handicap of gevorderde leeftijd lichamelijke beperkingen hebben, kunnen dat echter niet. Door hun beperkte mobiliteit wordt werken, sporten en uitgaan vaak ernstig belemmerd en verliezen zij steeds meer het contact met de buitenwereld. Sociaal isolement en zelfs eenzaamheid liggen dan al gauw op de loer.

Al sinds haar oprichting in 1949 door radiopresentator Alex van Wayenburg probeert de Zonnebloem daar wat aan te doen. Onze vrijwilligers gaan bij deze mensen op bezoek en bieden ze de mogelijkheid om er eventjes tussenuit te gaan. Achterliggende gedachte is dat iemand pas helemaal mee kan doen aan de samenleving als hij er toe doet voor een ander en hij iets heeft om naar uit te kijken. Zo slaan we met deze persoonlijke aandacht al ruim 60 jaar drie vliegen in één klap. We geven kleur aan het leven van onze gasten, aan het leven van onze vrijwilligers en aan de samenleving in zijn geheel.

Missie

De Zonnebloem bevordert de sociale samenhang:

- Door het leveren van een positieve bijdrage aan het leven van mensen die door ziekte, handicap of gevorderde leeftijd lichamelijke beperkingen hebben en voor wie als gevolg daarvan sociaal isolement dreigt.
- En door mensen in staat te stellen extra betekenis aan hun leven te geven door er, als vrijwilliger, te zijn voor medemensen.

De wisselwerking verhoogt de kwaliteit van leven van beide groepen.

2.2. Wat doen we?

Onze vrijwilligers bieden mensen die door ziekte, handicap of gevorderde leeftijd lichamelijke beperkingen hebben mogelijkheden om contacten te leggen en erop uit te trekken.

Huisbezoeken

Met hun regelmatige huisbezoeken brengen onze vrijwilligers de wereld binnen bij zieken en gehandicapten. Gezelschap en een goed gesprek staan centraal. Maar de bezoeken leiden soms ook tot ondernemende initiatieven. Samen naar de film, het theater, een eindje wandelen, winkelen en noem maar op.

Dagactiviteiten (Zonnedagen)

Via allerlei dagjes uit brengen onze vrijwilligers mensen met een fysieke beperking naar de wereld toe. Zonnebloemafdelingen maken daarbij gebruik van landelijk aangeboden activiteiten, zoals bootdagtochten, rondvaarttochten door Amsterdam, een voorstelling van de Zonnebloem Theater Tournee en een dagje natuur op landgoed de Mariahoeve. Ook organiseren zij zelf uitstapjes naar bijvoorbeeld een museum, pretpark, dierentuin, bioscoop, strand, restaurant, terras, sportevenement of concert.

Vakanties

Voor zwaar hulpbehoevende mensen, die immobiel en afhankelijk van intensieve zorg zijn, organiseert de Zonnebloem vakanties met eigen vervoer en bus-, vaar-, watersport-, camper- en vliegvakanties in binnen- en buitenland.

2.3. Waar staan we?

De Zonnebloem is een van de grootste vrijwilligersorganisaties van ons land en vormt een onmisbare schakel in de Nederlandse samenleving van nu.

	Kengetallen 2010	Doelstelling 2013
Aantal mensen dat huisbezoek ontvangt	72.500	71.000
Aantal huisbezoeken	1.300.000	1.300.000
Aantal deelnemers dagactiviteiten	150.591	150.000
Aantal dagactiviteiten (Zonnedagen)	312.500	350.000
Aantal vakantie deelnemers	7.854	8.600
Aantal afdelingen		
- Plaatselijk	1.209	
- Regionaal	144	
- Provinciaal	12	
- Totaal	1.365	
Aantal vrijwilligers		
- Afdelingsvrijwilligers	35.593	36.400
- Vakantievrijwilligers	7.639	8.400
- Totaal	43.232	44.800
Aantal betaalde krachten	117 (92,24 voltijdbanen)	
Aantal actieve donateurs	589.572	630.000
Resultaat eigen fondsenwerving	€ 19.153.000	€ 22.200.000
Beschikbaar voor de doelstelling	€ 17.021.000	€ 18.882.000
Besteed aan doelstelling totaal	€ 15.780.000	
Kosten voor eigen fondsenwerving in %	19,4%	
Kosten, beheer en administratie in %	5,5%	
Bestedingsratio in % van de totale lasten	71,7%	
Bestedingsratio in % van de totale lasten	76,0%	
CBF-Keurmerk	getoetst in 2010	verlengd t/m 1-1-2014

2.4. Wie betrekken we?

Omdat de Zonnebloem middenin de samenleving wil staan, stimuleren we de samenwerking met andere maatschappelijke organisaties en bedrijven. Samenwerking op zowel plaatselijk, regionaal, provinciaal als nationaal niveau.

De Zonnebloem is lid van

- Vereniging van Fondsenwervende Instellingen (VFI)
- Vereniging Nederlandse Organisaties Vrijwilligerswerk (NOV)
- Nederlandse Branchevereniging Aangepaste Vakanties (NBAV)
- Algemeen Nederlands Verbond van Reisondernemingen (ANVR)

De Zonnebloem werkt samen in/met

- Coalitie Erbij,
om eenzaamheid onder de aandacht te brengen, te voorkomen en te verminderen.
- KRAS.NL,
om mensen die vanwege een te geringe zorgbehoefte niet in aanmerking komen voor een Zonnebloemvakantie door te verwijzen naar de reizen met extra verzorging van KRAS.NL.
- Movisie,
om vernieuwende projecten te organiseren.
- Stichting Samenwerkende Non-profit Loterijen (SNL),
om een collectieve meerjarige loterijvergunning bij de overheid te regelen.
- De Vriendenloterij,
om te profiteren van het deel van de opbrengst dat elk jaar aan goede doelen wordt uitgekeerd.

2.5. Waar willen we naar toe?

De Zonnebloem wil klaar zijn voor de toekomst. Door de vergrijzing en de verschraving van de zorg, waarbij welzijn en welbevinden steeds meer het terrein van vrijwilligers en mantelzorgers worden, neemt de vraag naar ons werk steeds verder toe.

Bovendien komt er een andere generatie zieken en gehandicapten aan, die veel meer gewend is. Met name ook, omdat zij meer de mogelijkheid hebben gehad om verschillende levensstijlen te ontwikkelen. Om aan te blijven sluiten bij de persoonlijke wensen en behoeften van gasten, zal de Zonnebloem dan ook genoodzaakt zijn meer verschillende diensten aan te gaan bieden, afgestemd op verschillende leeftijden en leefstijlen. Dus zijn er ook meer verschillende vrijwilligers nodig. En meer geld, want een groter en gevarieerder aanbod kost uiteraard meer. Een gevarieerder aanbod biedt kansen om ook nieuwe groepen donateurs te vinden en te binden, maar daarnaast zal het nodig zijn ook nieuwe vormen van fondsenwerving te zoeken.

Visie

Door de maatschappelijke ontwikkelingen nemen de vraag naar Zonnebloemwerk en de behoefte aan sociale samenhang onder mensen met een fysieke beperking toe. De Zonnebloem wil daar in voorzien, zowel voor haar doelgroep als voor haar vrijwilligers. Door een nieuw sociaal netwerk te zijn, vormt ze een tegenkracht van formaat tegen individualisering en vereenzaming.

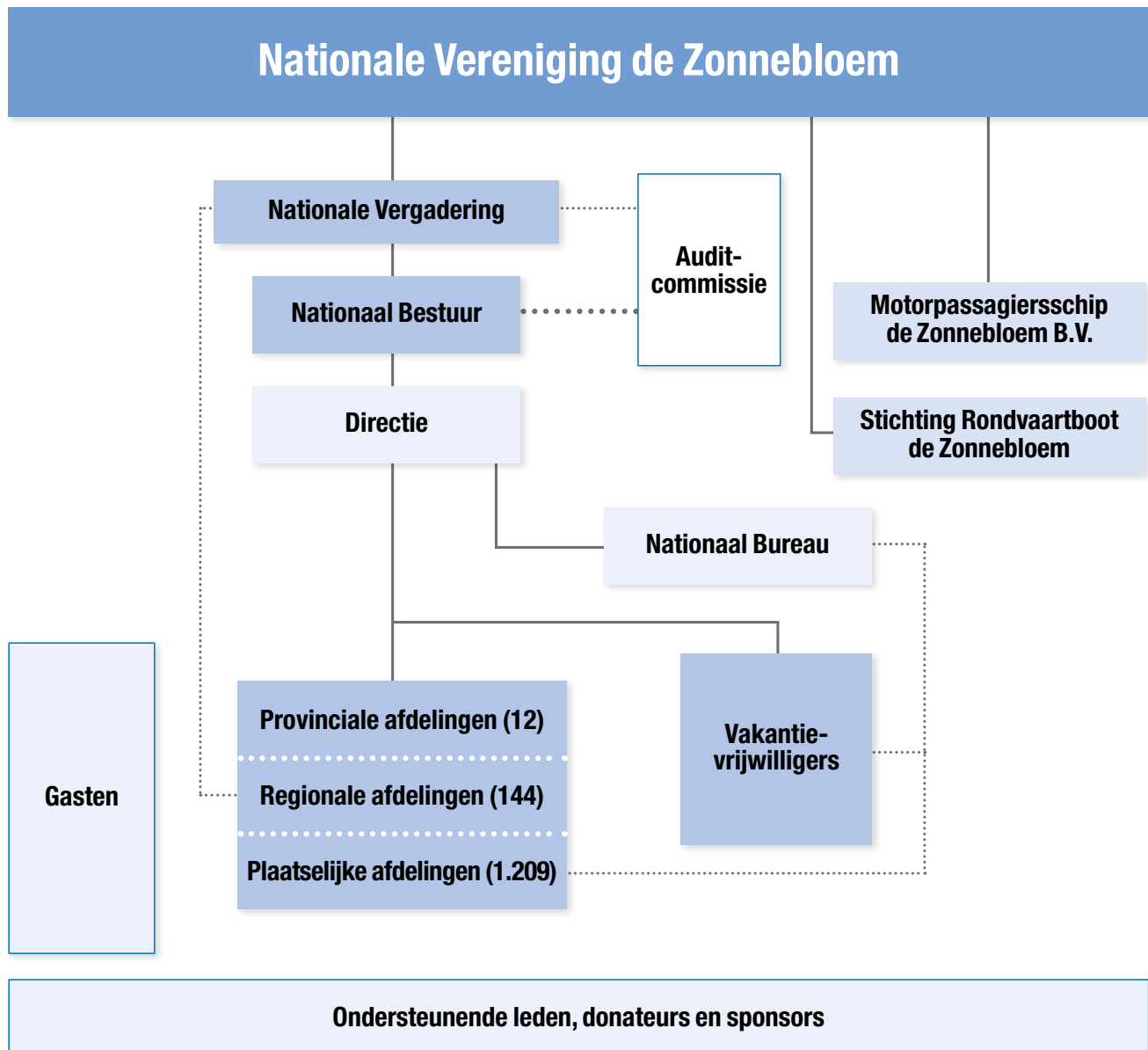
3. Goed geregeld meedoen

Inleiding

Een goede organisatie is voorwaarde om zoveel mogelijk gasten, vrijwilligers, donateurs, bedrijven en fondsen met ons mee te kunnen laten doen. Als op en top vrijwilligersorganisatie wordt de Zonnebloem van onder tot boven door vrijwilligers bestuurd in een democratische structuur die recht doet aan de lokale worteling en menselijke maat van de vereniging. De Zonnebloem heeft aandacht voor goed bestuur en toezicht, een efficiënte en effectieve besteding van de middelen aan de doelstelling (vastgelegd in een meerjarenplan en jaarplannen) en zorgvuldige omgang met belanghebbenden. Daarbij streven we naar buiten toe naar openheid en transparantie.

3.1. Organisatie

De Zonnebloem is een op en top vrijwilligersorganisatie en wordt helemaal door vrijwilligers bestuurd. Dat geldt niet alleen voor de plaatselijke, regionale en provinciale afdelingen, waar het Zonnebloemwerk gebeurt. Ook het hoogste toezichthoudende en besluitvormende orgaan, de Nationale Vergadering, en het door haar benoemde Nationaal Bestuur bestaan uit vrijwilligers. Het bestuur wordt bij de voorbereidingen en implementatie van beleid ondersteund door een betaalde directie en een Nationaal Bureau met betaalde krachten.

Plaatselijke, regionale en provinciale afdelingen

De 43.232 vrijwilligers vormen de basis van de Zonnebloem. Daarvan zijn er 7.639 als vakantievrijwilliger werkzaam. De overige vrijwilligers zijn georganiseerd in 1.209 plaatselijke afdelingen, die op hun beurt verenigd zijn in 144 regionale afdelingen en tot slot worden overkoepeld door 12 provinciale afdelingen. Elke afdeling heeft een bestuur en vaardigt kandidaten af naar het hoger gelegen verenigingsorgaan:

- Plaatselijke afdelingen naar regionale afdelingen.
- Regionale afdelingen naar provinciale afdelingen.
- Provinciale afdelingen (drie per provincie) naar de Nationale Vergadering.

De ondersteunende leden, donateurs en gasten maken geen deel uit van de verenigingsstructuur.

Andere entiteiten

Behalve de Nationale Vereniging heeft de Zonnebloem nog twee entiteiten:

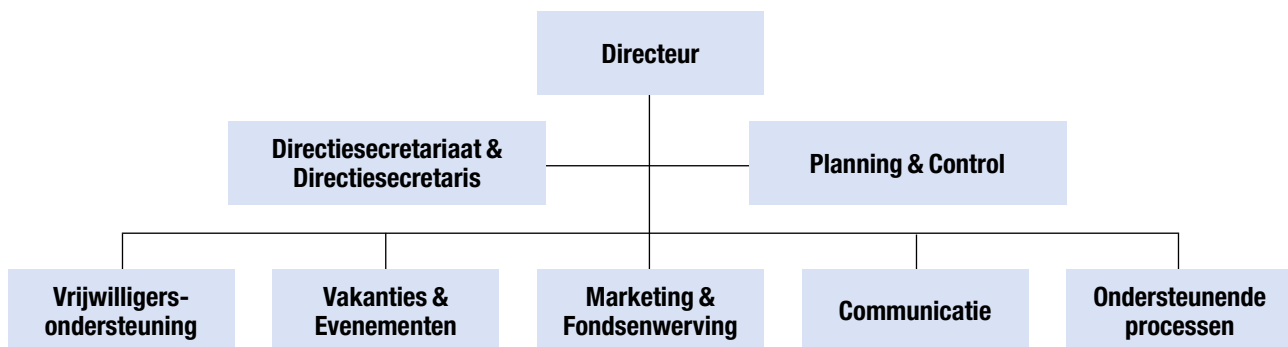
- Motorpassagiersschip de Zonnebloem B.V., die het vakantieschip van de Zonnebloem exploiteert. De vereniging is enige aandeelhouder. Op het vakantieschip van de Zonnebloem zijn 12 bemanningsleden werkzaam (11,00 voltijdbanen).
- Stichting Rondvaartboot de Zonnebloem, die de Amsterdamse grachtencruiser van de Zonnebloem exploiteert. De vereniging vormt het bestuur van de stichting. Er is geen personeel in dienst van de Stichting Rondvaartboot.

De jaarverslagen (en jaarrekeningen) van deze entiteiten, die statutair in Breda zijn gevestigd, zijn via het Nationaal Bureau op te vragen.

Ondersteuning Nationaal Bureau

De afdelingen en vrijwilligers van de Zonnebloem krijgen ondersteuning van een betaalde organisatie: het Nationaal Bureau in Breda. Daar zijn 105 medewerkers in dienst (81,24 voltijdbanen).

Organigram Nationaal Bureau

3.2. Besturen en toezicht houden in een actief betrokken organisatie

Persoonlijke aandacht, hét handelsmerk van de Zonnebloem, speelt ook een sleutelrol in de wijze waarop de vereniging is gestructureerd en wordt bestuurd. De fijnmazige, getrapte structuur maakt in alle lagen, van onder tot boven, dialoog en werkelijk contact mogelijk. Mensen kennen elkaar en dat zorgt voor binding en sociale controle. Bovendien is het erg belangrijk om draagvlak te creëren, want het zijn per slot van rekening de vrijwilligers zelf die het beleid uitvoeren. Soms levert dat ook een spanningsveld op, want er zijn regels waaraan de Zonnebloem dient te voldoen en die kunnen niet altijd op begrip en instemming van de vrijwilligers rekenen. Dat maakt de dialoog en het menselijk contact in de verschillende lagen nog belangrijker, zodat bestuurders het hoe en waarom van beleid door kunnen communiceren naar de afdelingen.

Het Nationaal Bestuur stelt de koers en de hoofdlijnen van het beleid vast en legt deze ter goedkeuring voor aan de ledenraad, de Nationale Vergadering. De directie bereidt dat beleid voor, voert het uit en geeft dagelijkse leiding aan de organisatie.

Nationale Vergadering (ledenraad)

In elke provincie kiezen leden drie afgevaardigden. De 36 afgevaardigden vormen samen de Nationale Vergadering. Die zorgt ervoor dat de stem van leden doorklinkt in de koers van de vereniging. Het hoogste besluitvormende orgaan houdt toezicht op het werk van de vereniging. Ze besluit over de hoofdlijnen van het beleid, keurt onder meer jaarrekening, jaarverslag, jaarplan en begroting goed en benoemt de leden van het Nationaal Bestuur.

Nationaal Bestuur

Het Nationaal Bestuur bestuurt de vereniging. De bestuursleden zijn vrijwilligers en ontvangen dus geen salaris en/of vergoeding. Het Nationaal Bestuur heeft het gros van haar bestuurlijke taken overgedragen aan een betaalde directie. Het bestuur bestuurt op hoofdlijnen en houdt toezicht op de directie. Het Nationaal Bestuur legt verantwoording af aan de Nationale Vergadering.

De verantwoording van het Nationaal Bestuur aan de Nationale Vergadering en het toezicht van het Nationaal Bestuur op de directie richten zich op de vragen:

- Zijn de activiteiten van de vereniging gericht op het realiseren van de doelstelling?
- Worden de beschikbare middelen efficiënt en effectief besteed?
- Zijn de methoden om de middelen voor de doelstelling bij elkaar te krijgen efficiënt, effectief en fatsoenlijk?
- Wordt zorgvuldig omgegaan met vrijwilligers die hun diensten aanbieden?
- Functioneert de vereniging professioneel en wordt ze adequaat beheerst?

De verantwoording aan de Nationale Vergadering vindt halverwege het boekjaar plaats via een halfjaarrapportage en aan het einde van het jaar via de jaarrekening. In de halfjaarrapportage wordt ook aandacht besteed aan de contouren van de plannen voor het volgende jaar, die daarna verder worden uitgewerkt in een jaarplan en begroting. In de jaarrekening wordt verantwoording afgelegd over de financiële realisatie in het voorafgaande jaar. Voor zowel de inrichting van de begroting als voor de jaarrekening worden de richtlijnen van Richtlijn 650 voor Fondsenwervende Instellingen gevolgd.

Directie

De directie ondersteunt het Nationaal Bestuur én de Nationale Vergadering bij het voorbereiden en uitvoeren van beleid. Ze geeft daartoe leiding aan de betaalde krachten van het Nationaal Bureau en aan de vrijwilligersorganisatie. Ze legt per kwartaal verantwoording af aan het Nationaal Bestuur en zorgt dat het bestuur goed geïnformeerd blijft over de gang van zaken.

Voor specifieke onderdelen laten het Nationaal Bestuur en/of de directie zich adviseren door uit, eveneens uit vrijwilligers bestaande, commissies:

- De Auditcommissie, die het Nationaal Bestuur en de Nationale Vergadering bij staat in de uitoefening van het financiële toezicht.
- De Commissie Solidariteitsfonds, die het Nationaal Bestuur adviseert over ingediende aanvragen voor het Solidariteitsfonds.
- De Vakantie Advies Commissie (VAC), die het Nationaal Bestuur via de directie adviseert over vakantie zaken.

Verantwoordingsverklaring

De Code Goed Bestuur voor Goede Doelen (Code Wijffels) is vervlochten met het CBF-Keur: de principes voor goed bestuur zijn opgenomen in het toetsingskader van het CBF-Keur.

Het bestuur onderschrijft de principes van goed bestuur en legt op basis van de toetsingsystematiek van het nieuwe CBF-Keur verantwoording af over drie principes:

- Besturen en toezicht houden.
- Besteding van de middelen (interne beheersing).
- Omgang met belanghebbenden.

Daaruit blijkt dat de Zonnebloem anno 2010 voldoet aan de principes van de Code voor Goed Bestuur.

3.3. Omgang met belanghebbenden

Informerende van en verantwoording afleggen aan belanghebbenden is een wezenlijk onderdeel van goed bestuur. Belanghebbenden van de Zonnebloem zijn onder andere: gasten, vrijwilligers, donateurs, personeel, subsidieverstrekkers, sponsors, loterijen en maatschappelijke fondsen en samenwerkingspartners. Zij hebben belang bij het functioneren van de Zonnebloem en/of zijn belangrijk om haar publieke en maatschappelijke rol te kunnen vervullen. Het Nationaal Bestuur informeert ze daarom op een relevante, eenduidige en toegankelijke manier over het functioneren van de vereniging in het algemeen, het besturen daarvan en het toezicht houden daarop. Ook worden de belanghebbenden geïnformeerd over hoe en waar zij met hun ideeën, opmerkingen, wensen en klachten terecht kunnen. In een belanghebbendenreglement is vastgelegd hoe de Zonnebloem met die inbreng en klachten om gaat.

Klachtenafhandeling

Klachten die een schriftelijk antwoord behoeven worden in relatiebeheersysteem Navision ingevoerd. Dat geldt overigens ook voor ideeën en wensen. Klachten die mondeling kunnen worden afgehandeld, worden niet geregistreerd (wel geturfd). Elk kwartaal worden de rapportages daarvan besproken in het Managementteam. Eventuele patronen worden aan de orde gesteld, waarna noodzakelijke verbeteringen worden doorgevoerd.

In 2010 werden in totaal 299 klachten geregistreerd. Het gros daarvan was van vrijwilligers en een (veel) kleinere groep van donateurs.

3.4. Ontwikkelingen

De Zonnebloem wil klaar zijn voor de toekomst. Door de vergrijzing en verschraling van de zorg, waarbij welzijn en welbevinden steeds meer het terrein van vrijwilligers en mantelzorgers worden, neemt de vraag naar ons werk steeds verder toe. Bovendien komt er een andere generatie zieken en gehandicapten aan, die veel meer gewend is. Vooral ook, omdat zij meer de mogelijkheid hebben gehad om verschillende levensstijlen te ontwikkelen. Om aan te blijven sluiten bij de persoonlijke wensen en behoeften van gasten, zal de Zonnebloem dan ook noodzaak zijn meer verschillende diensten aan te bieden, afgestemd op verschillende leeftijden en leefstijlen. Maar dat betekent ook dat er meer verschillende vrijwilligers nodig zijn. En meer geld, want een groter en gevarieerder aanbod kost ook meer. Een gevarieerder aanbod biedt kansen om ook nieuwe groepen donateurs te vinden en te binden, maar daarnaast zal het nodig zijn nieuwe vormen van fondsenwerving te zoeken.

Maatschappelijke ontwikkelingen

Groeiende vraag

De Nederlandse bevolking wordt steeds ouder. De vergrijzing zet door. Tegelijkertijd stijgt de levensverwachting van jongeren met een ernstige ziekte of handicap door de toenemende welvaart en betere gezondheidszorg. Bovendien kan een groeiende groep mensen met een fysieke beperking steeds langer zelfstandig blijven wonen. Juist deze groep loopt een verhoogd risico op vereenzaming. Door dit alles neemt de vraag naar het werk van de Zonnebloem toe.

Veranderende vraag

De vraag naar ons werk verandert ook. De nieuwe generatie gasten heeft verschillende levensstijlen ontwikkeld. Bovendien wordt onze samenleving steeds multicultureler. Ook de wensen en mogelijkheden van een deel van de (potentiële) vrijwilligers veranderen en leiden tot de noodzaak van een takenpakket op maat.

Afname sociale samenhang

Mensen leven steeds vaker naast in plaats van mét elkaar. Sociale samenhang en binding nemen af. Dat maakt de noodzaak van het Zonnebloemwerk groter dan ooit. Met onze zichtbare afdelingen, dichtbij, dragen we bij aan maatschappelijke samenhang. Niet alleen voor zieken, gehandicapten en hulpbehoevende ouderen, maar ook voor vrijwilligers.

Wijziging vrijwillige inzet

Het aantal vrijwilligers blijft stabiel, maar het aantal uren dat zij per week vrijwilligerswerk doen, neemt af. Daar staat tegenover dat sociale samenhang steeds meer een maatschappelijk issue is en de overheid steeds nadrukkelijker vrijwilligerswerk stimuleert. Via de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO) bijvoorbeeld en de invoering van maatschappelijke stages. Hulp komt ook uit het bedrijfsleven. Steeds meer bedrijven zoeken samenwerking met goede doelen en stellen onder meer kennis en menskracht beschikbaar.

Afstemming aanbod

De vijver waarin de Zonnebloem 'naar vrijwilligers en giften hengelt', wordt druk bevist. Deels ook door aanbieders van huisbezoeken, dagactiviteiten en/of vakanties, zoals Humanitas, het Rode Kruis en de stichting Wielewaal. Zelfs als het aanbod van die organisaties bij elkaar wordt opgeteld, kunnen zij niet aan de totale vraag voldoen. Dat stelt ze voor een dilemma. Ze zijn concurrenten van elkaar, maar zullen de handen ineen moeten slaan voor een goede afstemming en inzet van het gezamenlijke aanbod.

Coalitie Erbij

Met onder meer KPMG heeft de Zonnebloem eind 2006 het initiatief genomen voor de Coalitie Erbij. De Coalitie wil eenzaamheid onder de aandacht brengen, voorkomen en verminderen. Zij doet dit door gezamenlijk onderzoek, samenwerking bij succesvolle methoden van eenzaamheidsbestrijding, door de Nederlandse bevolking bewust te maken van het probleem en mogelijkheden aan te reiken er iets aan te doen. Inmiddels hebben zich diverse organisaties bij het initiatief aangesloten, zoals Vereniging Humanitas, Leger des Heils, het Nederlandse Rode Kruis, Mezzo, Raad van Kerken Nederland, Federatie Sensor, MOgroep, Forum, ANGO, CG-raad Nederland, Nationaal Ouderenfonds, Fonds Psychische Gezondheid en Resto Van Harte. Kijk voor meer informatie op www.eenzaam.nl

Recente ontwikkelingen

Economische crisis

De Nederlandse economie zat in 2009 en een groot deel van 2010 in een grote dip. Toch heeft de economische crisis niet tot een lagere fondsenwervende opbrengst geleid. Besparende maatregelen, die in verschillende scenario's ontwikkeld waren, bleken gelukkig niet nodig.

Veranderende wet- en regelgeving

De gevolgen van de veranderende wet- en regelgeving (bel-me-niet register, postfliter) zijn de komende periode wellicht van grote invloed op de fondsenwerving.

Dalend publieksvertrouwen goede doelen

Het publieksvertrouwen in goede doelen is verder gedaald. Het publiek is kritisch op de besteding van de geworven middelen, de directeurssalarissen, de wijze van beleggen en de wijze waarop middelen worden geworven. Kortom: de samenleving krijgt steeds meer aandacht voor wat goede doelen doen en hoe ze het doen. Openheid en transparantie zijn van groot belang om het bestaande vertrouwen in de sector te behouden en te versterken en verloren vertrouwen terug te winnen.

Milieu en duurzaamheid

De Zonnebloem vertaalt haar grote maatschappelijke betrokkenheid in een milieuvriendelijke en duurzame bedrijfsvoering. Dat geldt zowel voor het Nationaal Bureau in Breda en vakantieschip Ms de Zonnebloem als voor de vrijwilligersafdelingen in het land. Ook in het beleggingsbeleid laat de Zonnebloem haar maatschappelijke verantwoordelijkheid doorklinken. Gekozen is voor een duurzaam beleggingsproces, waarin naast financiële data, ook niet-financiële (duurzame) data worden meegewogen.

Ontwikkelingen binnen de Zonnebloem

Belasting versus belastbaarheid

De Zonnebloem zit middenin een veranderingsproces, dat op gang is gebracht door het Meerjarenbeleidsplan 2004 - 2008. Doel van dit plan was om nog beter in te spelen op de veranderende wensen van zowel doelgroep als vrijwilligers. De wijze en vooral het tempo van invoering van nieuw beleid heeft in die jaren ook tot onvrede geleid. Daarom vraagt de saamhorigheid binnen de vereniging aandacht en is er behoefte aan consolidatie van het beleid.

Vrijwilligers

De behoefte aan vrijwilligers neemt toe. Het aantal 'totaal-vrijwilligers' neemt af en maakt grotendeels plaats voor mensen die zich willen inzetten met een beperkt takenpakket en in een afgebakend tijdsbestek. Bovendien heeft een groot deel van de huidige vrijwilligers een relatief hoge leeftijd, waardoor het verloop toeneemt. De vraag naar (gedifferentieerd) Zonnebloemwerk stijgt juist.

Doelgroep

Jongeren vinden vaker de weg naar de Zonnebloem. Toch is de doelgroep die nu wordt bereikt grotendeels 65 jaar en ouder. En dat terwijl bijna de helft van de 1,7 miljoen zelfstandig wonende mensen met een fysieke beperking jonger is dan 64. Opmerkelijk is ook dat de integratie van migranten binnen de samenleving beperkt zichtbaar is bij de Zonnebloem.

Imago

Het bereiken van een brede doelgroep wordt onder meer belemmerd door de kloof tussen onze identiteit en beeldvorming. Het beeld dat het Nederlands publiek heeft, is opgeschoven van 'een organisatie die vakanties organiseert voor hulpbehoevende ouderen' naar 'vrijwilligers die aandacht en warmte geven aan zieken en gehandicapten via onder meer vakanties'. Maar er bestaat nog steeds een verschil tussen wat de Zonnebloem werkelijk is en het beeld dat de gemiddelde Nederlander van de organisatie heeft.

3.5. Beleid

De Zonnebloem werkt met vijfjarige beleidsplannen, waarin concrete doelstellingen worden geformuleerd. Zowel deeldoelstellingen per jaar, als einddoelstellingen. Kern van het eerste Meerjarenbeleidsplan 2004-2008 was groeien en differentiëren naar leeftijd en leefstijl. Het beleidsplan heeft ervoor gezorgd dat het dienstenpakket van de Zonnebloem beter aansluit op de groeiende vraag en op de veranderende behoeften van de doelgroep. Ondanks de gerealiseerde groei en differentiatie bleef er echter nog volop groeipotentie over, zowel kwantitatief als kwalitatief. Daarom is de Zonnebloem met het Meerjarenbeleidsplan 2009-2013 op de ingeslagen weg doorgegaan.

Meerjarenbeleidsplan 2009-2013

De Zonnebloem wil een maatschappelijke kracht van formaat blijven in de Nederlandse samenleving. Door haar omvang en door haar werkelijke bijdrage aan de samenleving. Zij creëert een sociaal netwerk dat gekenmerkt wordt door betekenisvolle ontmoetingen en optimisme. Ultieme doelstelling is het geven van aandacht en zorg aan zieken, gehandicapten en hulpbehoevende ouderen voor wie eenzaamheid dreigt. Het hebben van een fysieke beperking en dreigend sociaal isolement zijn dus doelgroepbepalende criteria.

Doelstellingen

Het Meerjarenbeleidsplan 2009 – 2013 gaat verder op de door zijn voorganger (2004 – 2008) ingeslagen weg. Meer en een grotere variatie aan diensten creëren staan dus voorop. Om de huidige gasten en vrijwilligers beter van dienst te kunnen zijn en om een grotere verscheidenheid aan doelgroepen aan te spreken. Daarbij wordt extra benadrukt dat de inzet van de vrijwilligers voor de gasten ook betekenisvol is voor henzelf.

Twee doelstellingen staan tot en met 2013 centraal:

- Verdere groei en differentiatie van diensten.
- Bevorderen van wederkerigheid tussen gast en vrijwilliger.

Speerpunten

Deze doelstellingen kunnen alleen worden gerealiseerd, als aan een aantal randvoorwaarden wordt voldaan. Daarom krijgen de volgende vijf speerpunten extra aandacht:

- Werving, binding en differentiatie van vrijwilligers.
- Groei en differentiatie van fondsenwerving.
- Versterking plaatselijke besturen.
- Bevorderen interne saamhorigheid.
- Extern versterken van het gewenste beeld.

Jaarplan 2010

De groei van de Zonnebloem zet op veel fronten door. De vraag naar onze diensten, het aantal (deelnemers aan) activiteiten neemt toe én het aantal vrijwilligers groeit. Spannend is het nog wel of met de invoering van het bel-me-niet register de fondsenwerving gelijke tred kan houden. Het accent in 2010 ligt dan ook op differentiatie van diensten en vrijwilligers, het versterken van de plaatselijke besturen en op fondsenwerving. (Zie ook: Wie deden mee en wat hebben zij in 2010 bereikt.)

3.6. Besturen en toezicht houden in 2010

Het bestuur in 2010

Het Nationaal Bestuur vergaderde in 2010 negen keer. Daarbij werden onder andere de jaarrekening en het jaarverslag van 2009, de halfjaarrapportage 2010 en het jaarplan en de (meerjaren)begroting 2011 besproken. Daarnaast kwamen vooral de drie accenten van het jaarplan 2010 aan de orde:

Stand van zaken fondsenwerving/scenario's

Terugkerend onderwerp was de stand van zaken van de fondsenwerving en de mogelijke gevolgen van de crisis. Die bleken mee te vallen, waardoor de besparingsscenario's niet ingezet hoefden te worden. Het bestuur is wel beducht voor de wellicht nog komende gevolgen van de veranderende wet- en regelgeving (bel-me-niet-register, postfilter) voor de fondsenwerving. Daarom zijn een nieuwe fondsenwervingsstrategie en nieuwe concepten van fondsenwervingsacties aan de orde geweest. (Zie ook: Wie deden mee en wat hebben zij in 2010 bereikt?)

Groei en differentiatie

Volgens planning van het Meerjarenbeleidsplan 2009 - 2013, is een groot onderzoek uitgevoerd onder gasten, vrijwilligers en donateurs. Onder de titel 'Wat wilt U' is gevraagd wat en welke diensten zij belangrijk vinden, waaraan zij behoefte hebben, hoe tevreden ze zijn en waarom ze gast, vrijwilliger of donateur zijn. Ook zijn vragen gesteld over hun persoonlijke situatie. Het representatieve onderzoek levert een schat aan gegevens op om de dienstverlening aan de verschillende doelgroepen waar nodig te veranderen en te verbeteren. De resultaten van het onderzoek verschenen in oktober, zijn eind 2010 geanalyseerd en worden in de loop van 2011 in beleidsvoorstellen vertaald. (Zie ook: Wie deden mee en wat hebben zij in 2010 bereikt?)

Versterken plaatselijke besturen

Om afdelingen te helpen klaar te zijn voor een toekomst met een grotere vraag naar een grotere verscheidenheid aan diensten, is een indiceringsinstrument ontwikkeld. Hiermee kan men eenvoudig kijken hoe de afdeling er voor staat op het gebied van gasten, vrijwilligers, bestuur en geld. Afdelingen gaan zelf aan de slag met een van de op maat ontwikkelde methoden, om eventuele knelpunten aan te pakken. Het indiceringsinstrument geeft ook het Nationaal Bestuur inzicht in hoe het is gesteld met de afdelingen in het land en op welke punten de organisatie zich dient te ontwikkelen en/of beter ondersteund dient te worden.

Evaluatie Nationaal Bestuur en directie

Het Nationaal Bestuur heeft zichzelf onder andere op de volgende punten geëvalueerd:

- Zijn de doelstellingen in het jubileumjaar 2009 behaald?
- Was het toezicht op de directie adequaat?
- Is de Nationale Vergadering (ledenraad) voldoende geïnformeerd en is op juiste wijze verantwoording afgelegd over haar toezichthoudende rol?
- Hoe was het functioneren van de verschillende bestuursleden en voldeed dat aan de opgestelde profielschetsen?
- Hoe is omgegaan met adviezen van de verschillende commissies?
- Waren de verschillende deskundigheden die nodig zijn voor een goed bestuur in voldoende mate aanwezig?

De leden van het Nationaal Bestuur hebben een beleidsdag georganiseerd, waarin besturen en toezicht houden voor besturen van goede doelenorganisaties centraal stond. Daarin kwamen de specifieke rol en taken van het bestuur ten opzichte van de directie en de ledenraad (Nationale Vergadering) aan de orde.

Het bestuur heeft het functioneren van de directeur geëvalueerd aan de hand van de functieomschrijving en de afgesproken doelstellingen in het jaarplan. Conclusie was dat de directeur goed heeft gefunctioneerd. Besloten is daarom om het salaris met 3% te verhogen.

De Nationale Vergadering in 2010

De Nationale Vergadering keurt onder meer jaarrekening, jaarverslag, jaarplan en begroting goed en benoemt de leden van het Nationaal Bestuur. Behalve deze terugkerende onderwerpen kwamen tijdens de vier bijeenkomsten de volgende zaken aan de orde: strategie fondsenwerving, maatregelen en scenario's, analyse afdelingen - indicering, realisatie doelstellingen over de eerste helft van 2010 en beleidsvoornemens en begroting voor 2011, goedkeuring jaarverslag en jaarrekening 2009, groot onderzoek.

De Nationale Vergadering verleende decharge over het gevoerde beleid.

Accountant

Na een offertetraject heeft het Nationaal Bestuur in 1999 de huidige accountant opdracht verleend om de Zonnebloem te controleren. Deze opdracht is doorlopend en wordt jaarlijks door het Nationaal Bestuur geëvalueerd.

CBF-Keurmerk

Op basis van een uitvoerig onderzoek en gesprekken heeft het Centraal Bureau Fondsenwerving het CBF-Keurmerk van de Zonnebloem verlengd t/m 1 januari 2014. Het keuringsrapport telde slechts een paar kleine opmerkingen.

4. Het effect van meedoen

Betekenis van het Zonnebloemwerk

De samenleving krijgt steeds meer aandacht voor wat goede doelen doen en hoe ze het doen. Openheid en transparantie zijn van groot belang om het bestaande vertrouwen in de sector te behouden en te versterken en verloren vertrouwen terug te winnen. Daarvoor is het belangrijk dat goede doelen (kunnen) laten zien wat het effect is van hun inspanningen. Maar soms is dat gemakkelijker gezegd dan gedaan. Want hoe meet je de impact van de huisbezoeken, dagjes uit en vakanties van de Zonnebloem? De hoeveelheid bezoeken/activiteiten en het aantal deelnemers zijn gemakkelijk te meten. Dat zegt echter niets over hoe ze hebben bijgedragen aan het verminderen van eenzaamheid en/of het verhogen van de kwaliteit van leven.

Om toch zoveel mogelijk inzicht te krijgen in het effect van haar werk, vraagt de Zonnebloem zelf aan vrijwilligers, gasten, donateurs en het Nederlands publiek) wat ze ervan vinden. Daarmee wordt tegelijkertijd getoetst of en hoe belangrijk de samenleving (het werk van) de Zonnebloem vindt.

4.1. Effect voor gasten

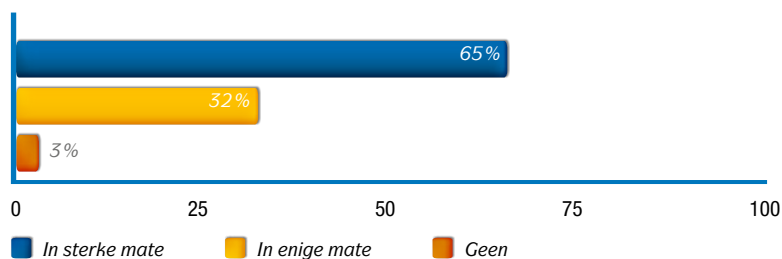
In 2009 deed TNS NIPO onderzoek naar de betekenis van het Zonnebloemwerk voor onder andere gasten.

De belangrijkste resultaten zijn:

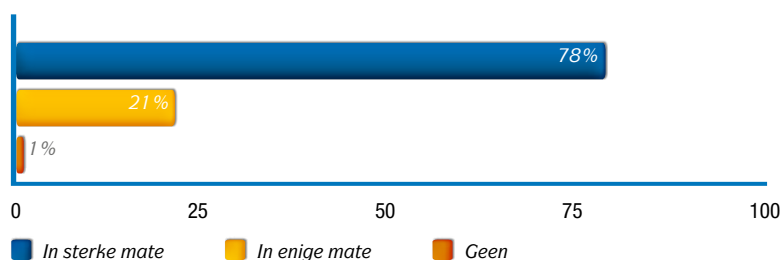
- Voor bijna 97% van de gasten draagt de Zonnebloem bij aan het vormen van een sociaal netwerk. Voor tweederde van hen zelfs in sterke mate.
- 78% van de gasten geeft aan dat het Zonnebloemwerk in hoge mate bijdraagt aan de kwaliteit van hun leven. De Zonnebloem biedt iets om naar uit te kijken en neemt zorgen voor even weg. Daarnaast geeft ze het gevoel erbij te horen en de moed om door te gaan.
- 96% van de gasten vindt dat Zonnebloemvrijwilligers de familie en de betaalde zorg ontlasten. De helft tot driekwart zegt dat dat in hoge mate het geval is.
- Volgens 97% van de gasten draagt de Zonnebloem bij aan de betrokkenheid binnen de maatschappij en aan het behoud van normen en waarden.
- Gasten geven de Zonnebloem het rapportcijfer 9,1.

Effect Zonnebloemwerk voor gasten

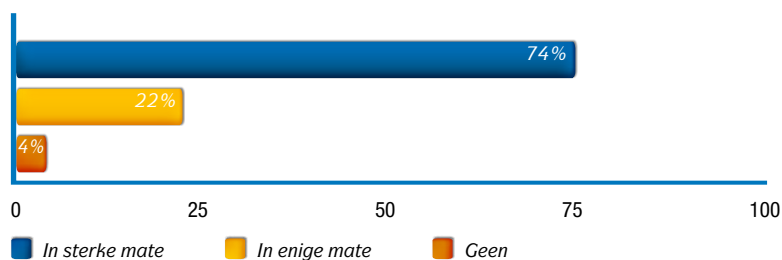
Bijdrage aan sociaal netwerk (%)

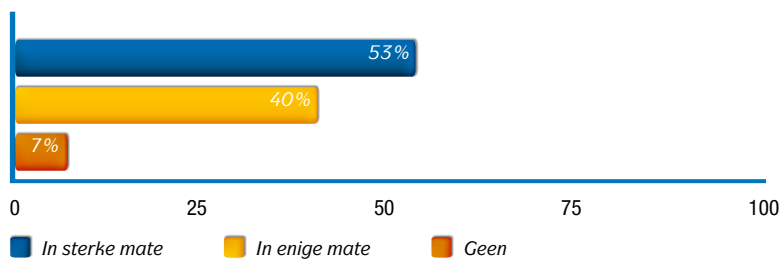
Bijdrage aan kwaliteit leven (%)

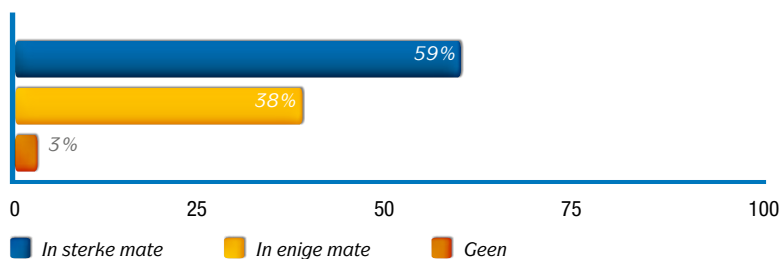
Bijdrage aan zorgtaak/ontlasting familie (%)

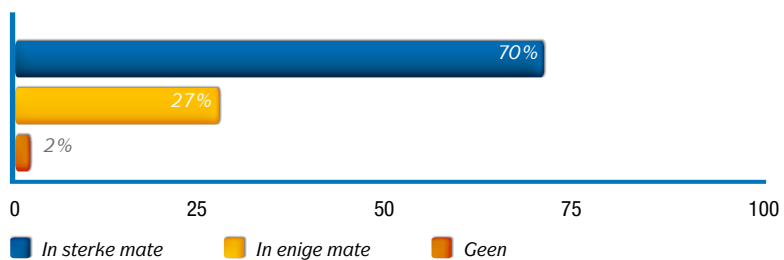
Bijdrage aan vermindering druk op betaalde zorg (%)

Bijdrage aan betrokkenheid binnen de maatschappij (%)

Bijdrage aan behoud normen en waarden (%)

Belang Zonnebloem voor samenleving

	gasten	vrijwilligers	donateurs	samenleving
Belang ZB voor samenleving? (schaal 1-10)	9,1	8,6	8,0	7,3
Rapportcijfer (1-10) voor de Zonnebloem	9,1	8,2	8,1	7,5
Persoonlijk belang ZB (schaal 1-10)	8,8	7,6	6,4	5,0

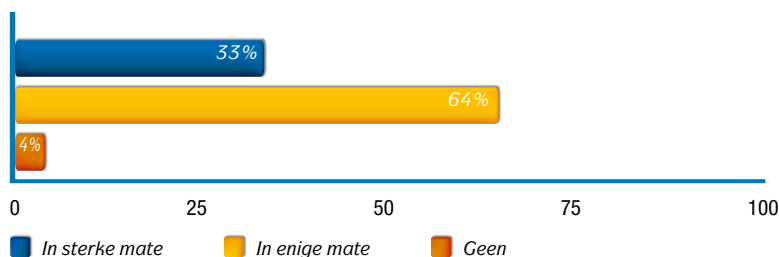
4.2. Effect voor vrijwilligers

In 2009 deed TNS NIPO onderzoek naar de betekenis van het Zonnebloemwerk voor onder andere vrijwilligers. De belangrijkste resultaten zijn:

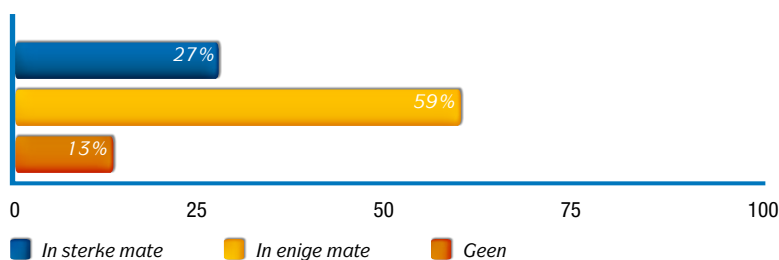
- Voor bijna 96% van de vrijwilligers draagt de Zonnebloem bij aan het vormen van een sociaal netwerk. Voor eenderde van hen zelfs in sterke mate.
- Van de vrijwilligers ervaart 86% een positieve invloed van het Zonnebloemwerk op de kwaliteit van hun leven; 27% zelfs in hoge mate. Het biedt ze de kans om iets te doen voor anderen. Dat geeft voldoening. Daarnaast zegt driekwart van de vrijwilligers dat het Zonnebloemwerk een sociale rol vervult. Het biedt de mogelijkheid tot contact met anderen en tot het delen van kennis en ervaring en draagt zo bij aan het gevoel van eigenwaarde.
- Van de gasten, donateurs en het Nederlands publiek vindt bijna 100% dat Zonnebloemvrijwilligers de familie en de betaalde zorg ontlasten. Vrijwilligers zelf schatten hun eigen rol veel lager in. Slechts 20% tot 34% denkt dat zij in hoge mate familie en betaalde zorg ontlasten. Kennelijk vinden zij hun werk niets bijzonders. Dat doe je gewoon en je laat je er niet op voorstaan.
- Volgens 95% van de vrijwilligers draagt de Zonnebloem bij aan de betrokkenheid binnen de maatschappij en aan het behoud van normen en waarden.
- Vrijwilligers geven de Zonnebloem het rapportcijfer 8,2.

Effect Zonnebloemwerk voor vrijwilligers

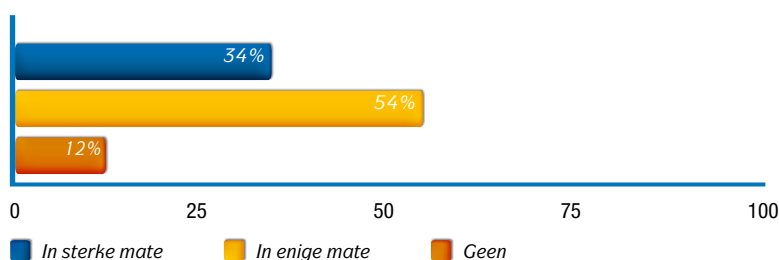
Bijdrage aan sociaal netwerk (%)

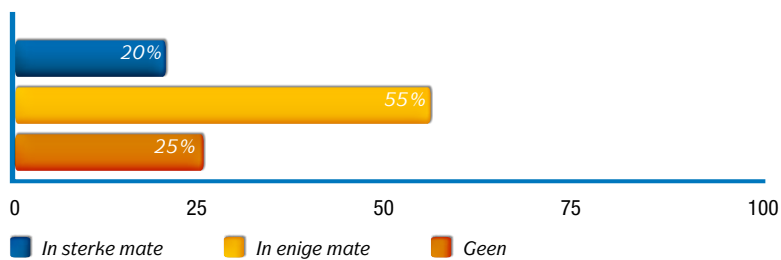
Bijdrage aan kwaliteit leven (%)

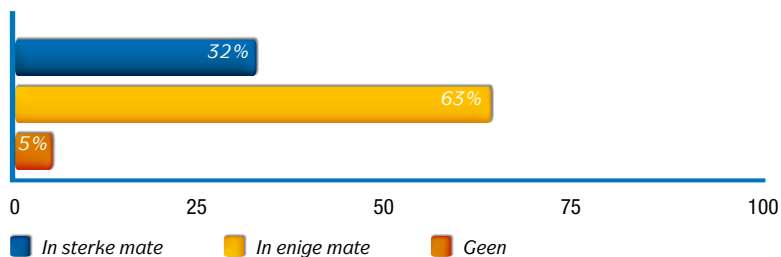
Bijdrage aan zorgtaak/ontlasting familie (%)

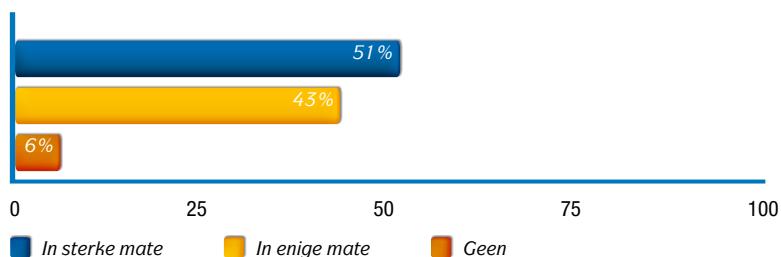
Bijdrage aan vermindering druk op betaalde zorg (%)

Bijdrage aan betrokkenheid binnen de maatschappij (%)

Bijdrage aan behoud normen en waarden (%)

Belang Zonnebloem voor samenleving

	gasten	vrijwilligers	donateurs	samenleving
Belang ZB voor samenleving? (schaal 1-10)	9,1	8,6	8,0	7,3
Rapportcijfer (1-10) voor de Zonnebloem	9,1	8,2	8,1	7,5
Persoonlijk belang ZB (schaal 1-10)	8,8	7,6	6,4	5,0

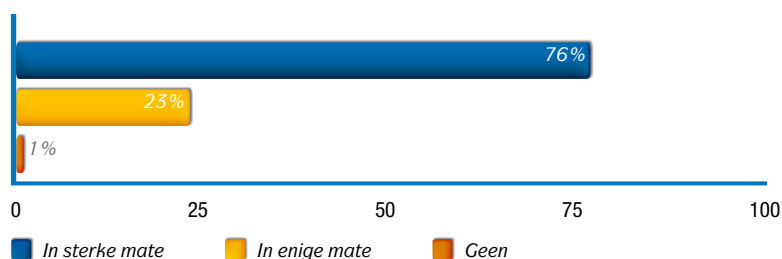
4.3. Effect voor donateurs

In 2009 deed TNS NIPO onderzoek naar de betekenis van het Zonnebloemwerk voor onder andere donateurs. De belangrijkste resultaten zijn:

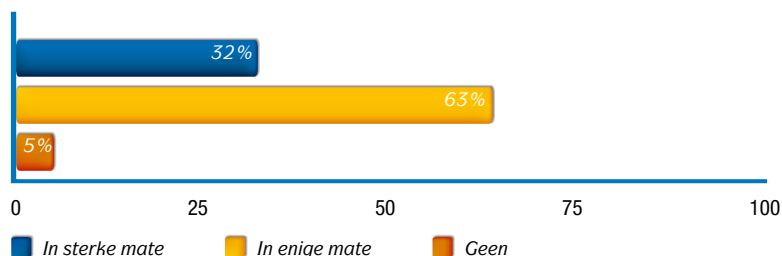
- 99% van de donateurs denkt dat het Zonnebloemwerk een positieve invloed heeft op het leven van gasten; 76% denkt zelfs in hoge mate. Het Zonnebloemwerk heeft volgens 95% van de donateurs ook een positieve invloed op het leven van de vrijwilligers; 32% denkt dat dat in sterke mate het geval is.
- Bijna alle donateurs (99%) vinden dat de Zonnebloemvrijwilligers de familie en de betaalde zorg ontlasten.
- Volgens 98% van de donateurs draagt de Zonnebloem bij aan de betrokkenheid binnen de maatschappij en volgens 96% ook aan het behoud van normen en waarden.
- Donateurs geven de Zonnebloem het rapportcijfer 8,1.
- Gevraagd naar het persoonlijk belang van de Zonnebloem voor hun eigen leven, geven de donateurs het rapportcijfer 6,4.

Effect Zonnebloemwerk voor donateurs

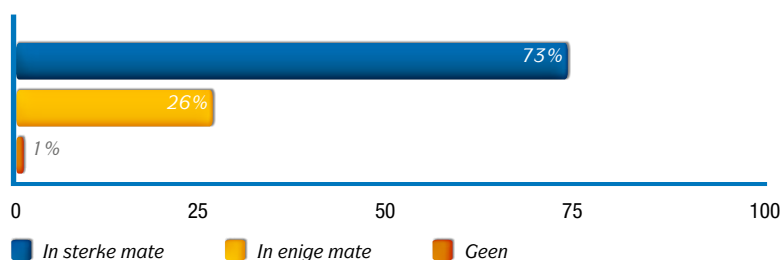
Bijdrage aan kwaliteit leven gasten (%)

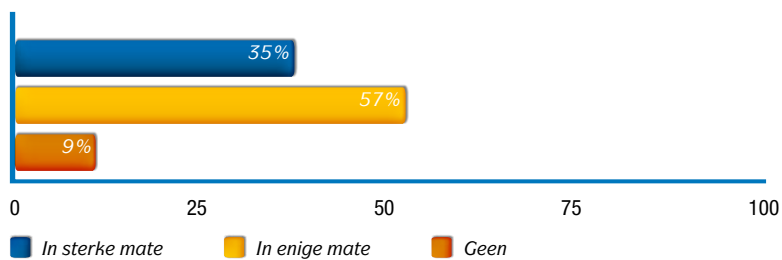
Bijdrage aan kwaliteit leven vrijwilligers (%)

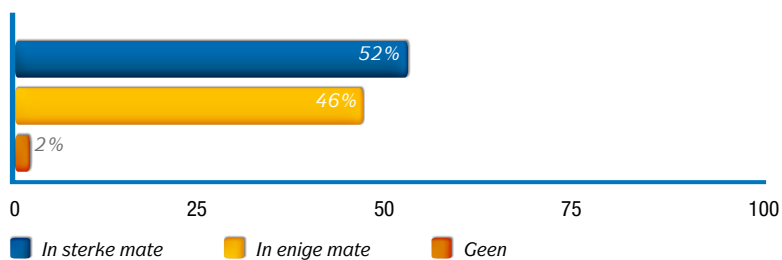
Bijdrage aan zorgtaak/ontlasting familie (%)

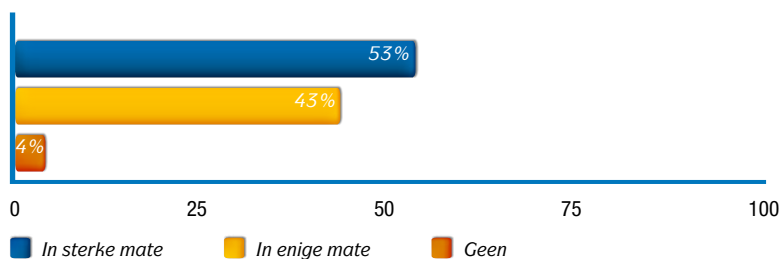
Bijdrage aan vermindering druk op betaalde zorg (%)

Bijdrage aan betrokkenheid binnen de maatschappij (%)

Bijdrage aan behoud normen en waarden (%)

Belang Zonnebloem voor samenleving

	gasten	vrijwilligers	donateurs	samenleving
Belang ZB voor samenleving? (schaal 1-10)	9,1	8,6	8,0	7,3
Rapportcijfer (1-10) voor de Zonnebloem	9,1	8,2	8,1	7,5
Persoonlijk belang ZB (schaal 1-10)	8,8	7,6	6,4	5,0

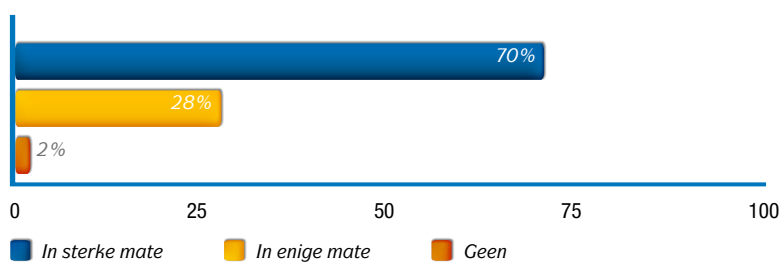
4.4. Effect voor de samenleving

In 2009 deed TNS NIPO onderzoek naar de betekenis van het Zonnebloemwerk voor onder andere de Nederlandse samenleving. De belangrijkste resultaten zijn:

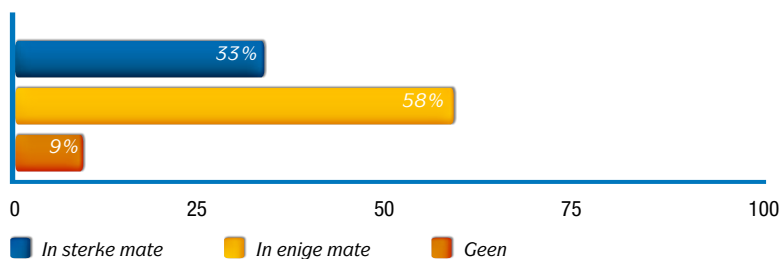
- 98% van het Nederlands publiek denkt dat het Zonnebloemwerk een positieve invloed heeft op het leven van gasten; 70% denkt zelfs in hoge mate. Het Zonnebloemwerk heeft volgens 91% van het publiek ook een positieve invloed op het leven van de vrijwilligers; 33% denkt dat dat in sterke mate het geval is.
- 98% van het Nederlands publiek vindt dat de Zonnebloemvrijwilligers de familie en de betaalde zorg ontlasten.
- Volgens 95% van het Nederlands publiek draagt de Zonnebloem bij aan de betrokkenheid binnen de maatschappij en volgens 92% ook aan het behoud van normen en waarden.
- Het Nederlands publiek geeft de Zonnebloem het rapportcijfer 7,5.

Effect Zonnebloemwerk voor de samenleving

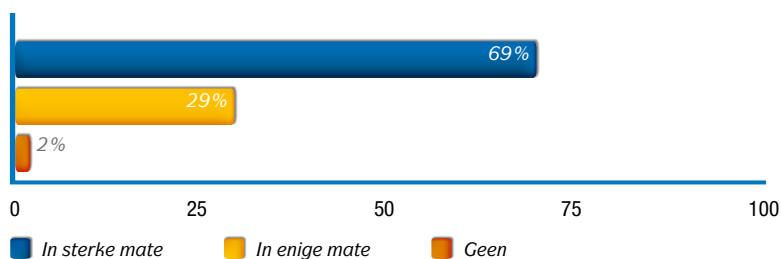
Bijdrage aan kwaliteit leven gasten (%)

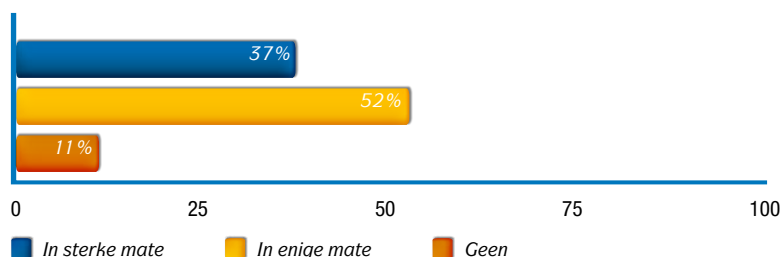
Bijdrage aan kwaliteit leven vrijwilligers (%)

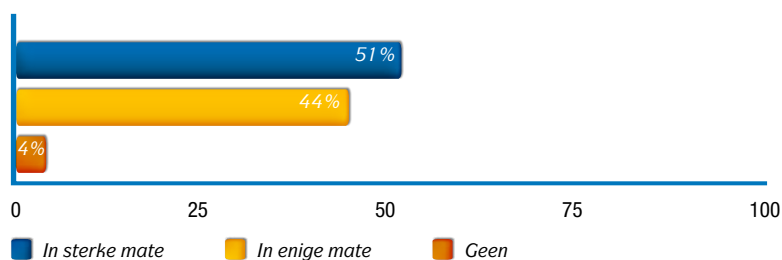
Bijdrage aan zorgtaak/ontlasting familie (%)

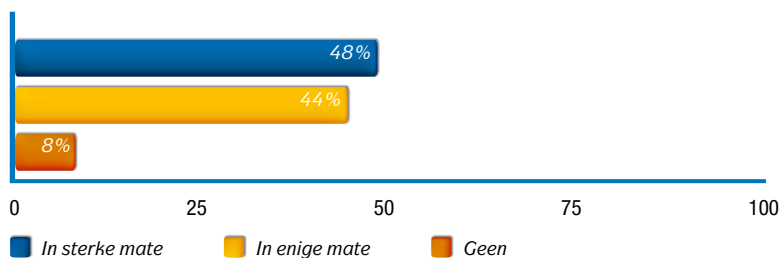
Bijdrage aan vermindering druk op betaalde zorg (%)

Bijdrage aan betrokkenheid binnen de maatschappij (%)

Bijdrage aan behoud normen en waarden (%)

Belang Zonnebloem voor samenleving

	gasten	vrijwilligers	donateurs	samenleving
Belang ZB voor samenleving? (schaal 1-10)	9,1	8,6	8,0	7,3
Rapportcijfer (1-10) voor de Zonnebloem	9,1	8,2	8,1	7,5
Persoonlijk belang ZB (schaal 1-10)	8,8	7,6	6,4	5,0

Economische waarde

Hoewel vrijwilligerswerk onbetaalbaar is, heeft de Zonnebloem de Erasmus Universiteit in 2009 gevraagd de economische waarde van vrijwilligerswerk te berekenen. Drie verschillende benaderingen zijn mogelijk om vrijwilligerswerk in geld te waarderen:

- Bij de vervangingswaarde wordt gekeken naar wat de organisatie zou moeten betalen als de vrijwilligers beroepskrachten zouden zijn.
- De investeringswaarde is wat de vrijwilliger had kunnen verdienen als hij zijn eigen betaald werk verricht had.
- Bij de marktwaarde gaat het erom hoeveel de klant bereid zou zijn te betalen.

Als deze drie methoden worden losgelaten op de 4,2 miljoen uren vrijwilligerswerk die de Zonnebloemvrijwilligers per jaar verrichten, komen daar bedragen uit die variëren van 21,5 miljoen euro (uitgaande van een vergoeding voor informeel werk van € 5,- per uur) tot 87 miljoen euro (uitgaande van de marktwaarde van de diensten). Daarbij is nog geen rekening gehouden met de economische effecten van het zich ontwikkelen van de vrijwilligers, de gezondheidswinst voor de doelgroep en de economische waarde van het onderhouden van sociaal kapitaal en vertrouwen.

5. Meedoen in de toekomst

Wat willen we in 2013 hebben bereikt?

De Zonnebloem wil klaar zijn voor de toekomst. Een toekomst waarin nog meer gasten, vrijwilligers, donateurs, bedrijven en fondsen met de vereniging mee kunnen doen. In haar Meerjarenbeleidsplan 2009-2013 heeft de Zonnebloem geformuleerd wat zij in 2013 voor de verschillende doelgroepen wil hebben bereikt.

5.1. Plannen gasten

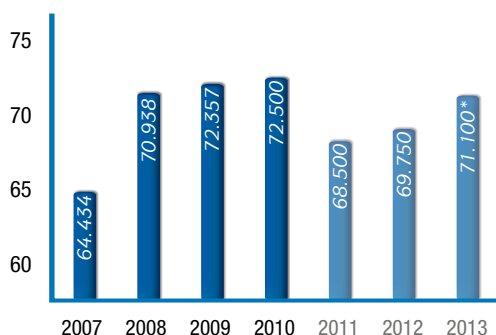
De Zonnebloem wil klaar zijn voor de toekomst. Een toekomst, waarin er steeds meer vraag naar onze diensten met persoonlijke aandacht zal zijn. Vraag naar bestaande activiteiten, maar ook naar een grotere verscheidenheid aan nieuwe diensten, afgestemd op verschillende leeftijden en leefstijlen en voor mensen uit verschillende culturen.

In 2013 wil de Zonnebloem:

- Het aantal mensen dat bezoek krijgt hebben uitgebreid tot 71.000, het aantal Zonnedagen (dagactiviteiten) tot 350.000 (voor 135.000 gasten) en het aantal vakantiegasten tot 8.600 per jaar.
- De match gast-vrijwilliger hebben verbeterd op basis van elkaars wensen en behoeften.
- Diversiteit in vormen van bezoekwerk.
- Een verbeterde afspiegeling van de (multiculturele) samenleving onder de gasten die gebruik maken van de Zonnebloemdiensten (bezoekwerk, dagactiviteiten en vakanties).
- Een verbeterde afstemming op wensen en behoeften van mensen met diverse leeftijden, achtergronden en leefstijlen.
- Meer variatie in de groepssamenstelling van dagactiviteiten en vakanties.
- Strategische samenwerking met derden voor elkaar hebben gekregen, waardoor 3.600 gasten deelnemen aan door derden georganiseerde vakanties.
- Hebben bereikt dat 80% van de gasten hun relatie met vrijwilligers als waardevol en gelijkwaardig ervaart.

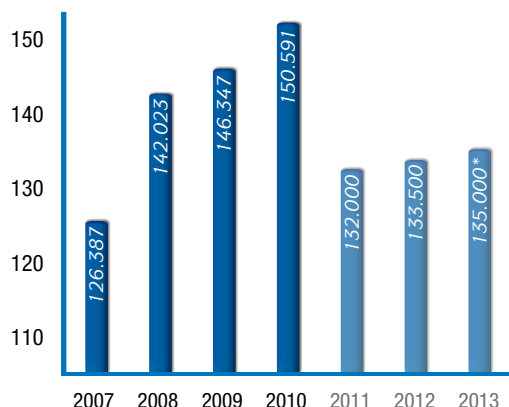
(Zie voor de stand van zaken anno 2010: Wie deden mee en wat hebben zij in 2010 bereikt.)

Geplande groei aantal bezoekers (x 1.000)

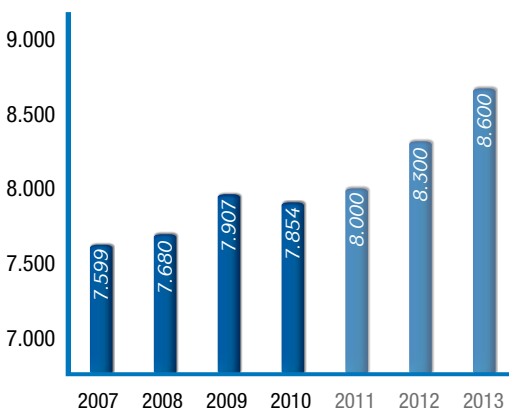
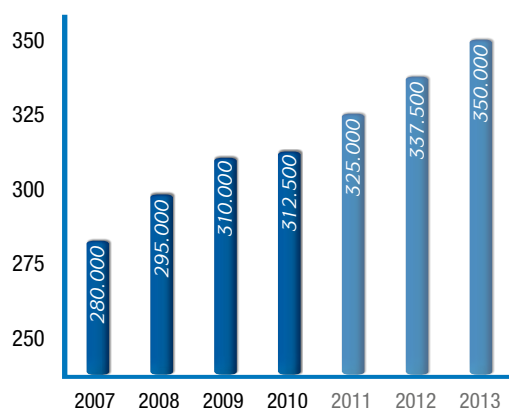
* De doelstelling voor 2013 uit het Meerjarenbeleidsplan 2009-2013 is al gehaald. In 2011 wordt bekeken of en hoe de doelstelling zal worden bijgesteld.

Geplande groei aantal deelnemers dagactiviteiten (Zonnedagen) (x 1.000)

* De doelstelling voor 2013 uit het Meerjarenbeleidsplan 2009-2013 is al gehaald. In 2011 wordt bekeken of en hoe de doelstelling zal worden bijgesteld.

Geplande groei aantal dagactiviteiten (Zonnedagen) (x 1.000) Geplande groei aantal vakantiedeelnemers

5.2. Plannen vrijwilligers

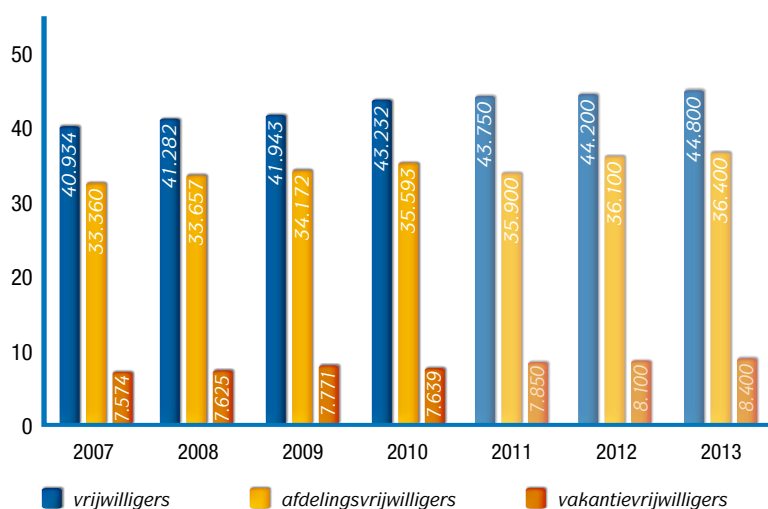
Als in de toekomst, zoals verwacht, meer zieken en gehandicapten een beroep op onze persoonlijke aandacht doen en bovendien om een grotere verscheidenheid aan diensten vragen, zullen er ook meer verschillende vrijwilligers nodig zijn. Dat vraagt niet alleen om een goed vrijwilligersbeleid, maar vooral ook om bestuurlijke moed en andere vormen van ondersteuning.

In 2013 wil de Zonnebloem:

- Het aantal afdelingsvrijwilligers hebben uitgebreid tot 36.400 en het aantal vakantievrijwilligers tot 8.400.
- De gemiddelde leeftijd onder de 60 jaar hebben gebracht.
- Dat het vrijwilligersbestand aantoonbaar een verbeterde afspiegeling is van de (multiculturele) samenleving.
- Een takenpakket op maat voor 75% van de nieuwe vrijwilligers en 50% van het totale bestand, zowel qua soort taak als qua tijdsinvestering.
- Dat 50% van de afdelingen een gedifferentieerd takenpakket heeft.
- Dat de vrijwilligers het rapportcijfer 7,5 geven bij een kwalitatief onderzoek naar de mate waarin zij zich thuis voelen bij de Zonnebloem en tevreden zijn met hun takenpakket.
- Minimaal 60% van de plaatselijke besturen een checklist voor besturen (zelf-evaluatie instrument) heeft doorlopen en minimaal 70% daarvan een 7 of hoger scoort.
- Minimaal 50% van de vrijwilligers en 100% van de bestuurders de inhoud van het basisinformatiepakket kent en zich deel vān en verbonden mēt het grote geheel voelt en dat ook uitstraalt.
- 80% van de vrijwilligers hun relatie met gasten als waardevol en gelijkwaardig ervaart.

(Zie voor de stand van zaken anno 2010: Wie deden mee en wat hebben zij in 2010 bereikt.)

Geplande groei aantal vrijwilligers (x 1.000)

5.3. Plannen donateurs, bedrijven, fondsen

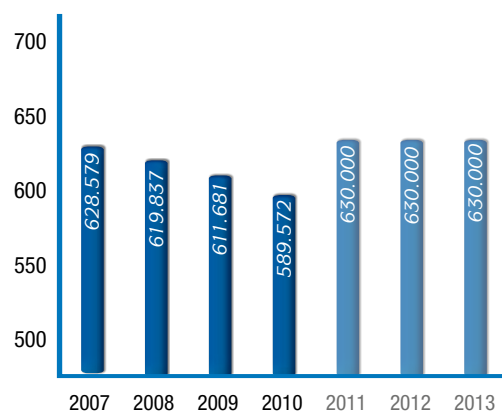
Ook met onze fondsenwerving willen we klaar zijn voor de toekomst. Om de komende jaren meer (verschillende) diensten aan te kunnen bieden, is uiteraard meer geld nodig. Er is ons dan ook veel aan gelegen om ervoor te zorgen dat zoveel mogelijk mensen het Zonnebloemwerk (financieel) steunen. Bovendien geeft dat het draagvlak aan dat de Zonnebloem in de samenleving heeft.

De Zonnebloem wil in 2013:

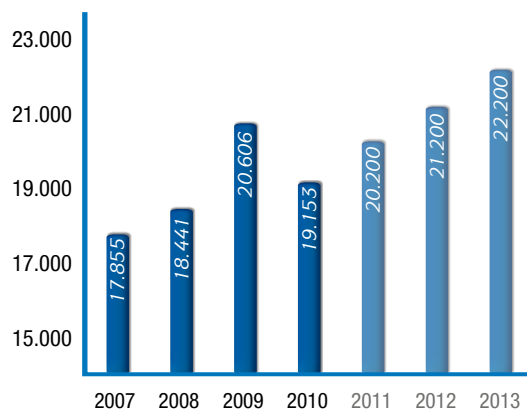
- De jaarlijks te werven fondsen tot € 22.200.000 hebben uitgebreid.
- Het aantal actieve donateurs op 630.000 te hebben gestabiliseerd.
- De actieve donateurs beter over de sociale klassen en tussen particulieren enerzijds en bedrijven/vermogensfondsen anderzijds te hebben verspreid.

(Zie voor de stand van zaken anno 2010: Wie deden mee en wat hebben zij in 2010 bereikt.)

Geplande ontwikkeling aantal actieve donateurs (x 1.000)

Geplande groei resultaat eigen fondsenwerving (x € 1.000)

5.4. Plannen Nederlands publiek

Uiteraard willen we dat zoveel mogelijk mensen de Zonnebloem kennen, weten wat we doen en waardevol vinden wat we doen (impact). Nu én in de toekomst.

De Zonnebloem wil in 2013:

- Hebben bereikt dat het Nederlands publiek de Zonnebloem associeert met betekenisvolle ontmoetingen tussen vrijwilligers en gasten.
- In de 'top of mind' zitten van beleidsmakers en besluitvormers.
- Een plaats in de top 10 van de landelijke imago-rangorde.
- De 'betekenisvolle' mediawaarde is gegroeid met 2% per jaar.

(Zie voor de stand van zaken anno 2010: Wie deden mee en wat hebben zij in 2010 bereikt.)

6 Meedoen in jaarcijfers

Het financiële reilen en zeilen in 2010

Hoeveel geld heeft de Zonnebloem in 2010 uitgegeven en waaraan precies? En welke inkomsten kwamen er binnen? Alles over het financiële reilen en zeilen van de Zonnebloem in 2010.

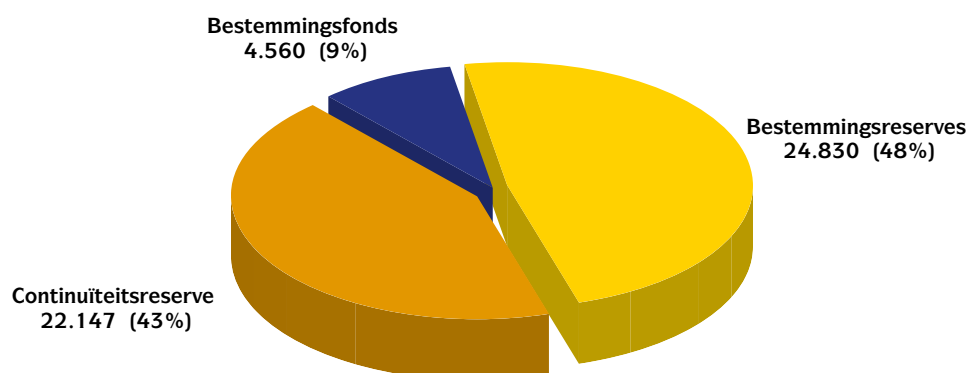
6.1. Financieel Beleid

Financieel beheer is een van de randvoorwaarden voor het beleid van de Zonnebloem. Uitgangspunten voor het financieel beheer zijn transparantie, verantwoording en verantwoordelijkheid en zorg voor continuïteit. Het financieel beleid van de Zonnebloem bestaat uit vermogensbeleid, beleggingsbeleid en prijsbeleid en interne financiering. De kaders hiervoor zijn in het Meerjarenbeleidsplan 2009-2013 beschreven en vastgelegd.

Vermogensbeleid en risicoanalyse

Vermogensvorming en vermogensbeleid door goede doelen is en blijft de laatste jaren onderwerp van publiciteit. Instellingen met een CBF-Keur zijn via het reglement CBF-Keur gehouden aan de richtlijn 'Reserve Goede Doelen' van de Vereniging voor Fondsenwervende instellingen (VFI). Conform deze richtlijn vormt de Zonnebloem alleen reserves met een vooraf bepaalde bestemming. Daarnaast mag ze een continuïteitsreserve hebben van maximaal anderhalf maal de jaarlijkse kosten van de werkorganisatie

Opbouw vermogen (x € 1.000)

Voor het Meerjarenbeleidsplan 2009-2013 is een risicoanalyse uitgevoerd. Met deze analyse is de omvang van de (benodigde) continuïteitsreserve bepaald en het overig vermogen onderbouwd. De risicoanalyse is van boven naar onder (top-down) in de organisatie uitgevoerd en bestond uit:

- Een omgevingsanalyse.
- Een analyse van de marktpositie van de Zonnebloem
- Een verdieping van de interne analyse voor strategische en operationele risico's met een directe financiële impact.

Samen met een externe adviseur zijn de strategische en operationele risico's in kaart gebracht.

De strategische risico's zijn:

- Er is een kloof tussen de groeiende vraag en het voornamelijk door het beschikbare aantal vrijwilligers bepaalde aanbod.
- De huidige groep vrijwilligers wordt vitaler en is langer beschikbaar, maar besteedt minder tijd aan vrijwilligerswerk.
- De concurrentie op de fondsenwervingsmarkt is groot.
- Reputatieschade.

De eerste drie risico's laten zich niet direct vertalen in een financieel risico. De komende tijd is echter wel extra (financiële) inzet nodig om onderzoek te doen naar de werving van vrijwilligers en fondsen en naar onze dienstverlening aan gasten en vrijwilligers. In 2010 is kwantitatief onderzoek uitgevoerd onder tien doelgroepen van de Zonnebloem. De resultaten worden in 2011 verder uitgewerkt.

Reputatieschade heeft wel financiële impact. Het kan direct leiden tot inkomstendaling. Dat geldt zowel voor reputatieschade aan het imago van de Zonnebloem, als voor reputatieschade aan het imago van de fondsenwervende sector in zijn geheel. Het risico van claims of aansprakelijkheidsstellingen door onzorgvuldig handelen van vrijwilligers met gasten wordt beperkt door verzekeringen. De mogelijke reputatieschade door onzorgvuldig handelen is wel van invloed op de inkomsten.

De operationele risico's zijn:

- Door de sterke concurrentie op de fondsenwervingsmarkt en de veranderende wet- en regelgeving bestaat het risico dat begrote inkomsten niet worden gehaald.
- De exploitatie van de activiteiten is niet kosten dekkend.

Er is vastgelegd welke maatregelen worden genomen om deze risico's te beheersen of uit te sluiten. Daarnaast is een deel van het vermogen bestemd om deze risico's financieel af te dekken. Het vermogen is dus bedoeld als buffer voor het opvangen van risico's en het garanderen van de continuïteit van de organisatie.

Verantwoord beleggingsbeleid

Tussen de ontvangst van middelen en de daadwerkelijke besteding ervan verstrijkt enige tijd. In de tussenliggende periode wil de Zonnebloem deze middelen zorgvuldig en transparant beheren. Als ze langere tijd ter beschikking staan, worden ze risicomijdend belegd door een vermogensbeheerder met langjarige beleggingservaring. Zo kan een beter rendement worden behaald dan met het passief volgen van een strategische asset mix mogelijk is. De beleggingshorizon bedraagt langer dan tien jaar, waarbij in totaal niet meer dan 20% in zakelijke waarden (aandelen) mag worden belegd.

De Zonnebloem heeft een maatschappelijke verantwoordelijkheid en die dient ook in het beleggingsbeleid van de vereniging zichtbaar te zijn. In 2010 heeft de Zonnebloem verantwoord beleggen ingevoerd in het totale vermogensbeheer. Gekozen is voor een duurzaam beleggingsproces, waarin naast financiële data, ook niet-financiële (duurzame) data worden meegewogen. Dit duurzame beleggingsproces wordt uitbesteed aan Kempen Capital Management uitbesteed. Voor de inrichting ervan zijn de bepalingen van de UN Global Compact en UN Principles for Responsible Investment (PRI) gevold. Deze algemene externe richtlijnen richten zich niet alleen op thema's als mensenrechten, arbeidsrechten, milieu, corruptie en omkoping, maar ook op porno, nucleaire energie, dierenwelzijn (inclusief bont) en tabak. In aanvulling daarop heeft Kempen Capital Management ook het thema wapens toegevoegd. De screening op deze thema's wordt uitgevoerd door een onafhankelijke consultant. De Zonnebloem kiest nadrukkelijk voor een engagementstrategie (dialoog met bedrijven/fondsmanagers) en niet voor de veel gebruikte negatieve of positieve screening. Wij hebben inmiddels duidelijk ervaren dat engagement eerder tot veranderingen in het bedrijfsbeleid zal leiden dan uitsluiting.

De afspraken over beheer, asset-mix en richtlijnen met betrekking tot de aandelen en vastrentende waarden waarin mag worden belegd, zijn per entiteit vastgelegd in een vermogensbeheerovereenkomst. Periodiek vindt overleg plaats, waarbij de beheerder verantwoording aflegt over het naleven van de afspraken en de performance van de portefeuilles.

Prijsbeleid

De Zonnebloem voert een uniform prijsbeleid. Gasten betalen marktconforme prijzen voor de deelname aan Zonnebloemactiviteiten. En vrijwilligers worden niet financieel belast. Ze betalen zelf geen bijdragen voor deelname aan activiteiten en worden gestimuleerd om gemaakte onkosten te declareren.

Auditcommissie

De Auditcommissie staat het Nationaal Bestuur en de Nationale Vergadering bij in de uitoefening van het financiële toezicht. De commissie bestaat uit twee leden van het Nationaal Bestuur, waaronder het bestuurslid met het aandachtsgebied financiën, drie leden van de Nationale Vergadering en twee externe leden. Rol en taak van de commissie zijn opgenomen in een reglement. De Auditcommissie kwam in 2010 vier keer bijeen.

Solidariteit

Afdelingen die, ondanks veel inspanningen, te weinig inkomsten hebben om voldoende activiteiten te organiseren kunnen een beroep doen op het Solidariteitsfonds van de Zonnebloem. Dat geldt ook voor afdelingen die willen groeien door het aanbod verder uit te breiden met vernieuwende activiteiten en/of nieuwe gasten te bereiken, maar daarvoor niet voldoende geld hebben. Het Solidariteitsfonds wordt beheerd door de Commissie Solidariteitsfonds. Deze commissie bestaat uit zeven bestuursleden van afdelingen en adviseert het Nationaal Bestuur over ingediende aanvragen voor het Solidariteitsfonds. Ze heeft een reglement en een procedure opgesteld, zodat afdelingen via een praktische handleiding kunnen beoordelen of en zo ja hoe zij in aanmerking komen voor een bijdrage uit het fonds. In 2010 kwam de commissie een keer bijeen. Afdelingen kunnen echter het hele jaar door aanvragen indienen. Het Solidariteitsfonds vloeit voort uit het vermogensbeleid.

6.2. Jaarrekening 2010

Vanuit het oogpunt van transparantie presenteert de Zonnebloem een samengevoegde jaarrekening, waarin alle Zonnebloementiteiten zijn verenigd. Alle entiteiten zijn statutair gevestigd in Breda. De jaarrekening van de Zonnebloem is opgesteld volgens Richtlijnen voor de jaarverslaglegging voor Fondsenwervende Instellingen (RJ 650).

De volgende rechtspersonen zijn in de samenvoeging opgenomen:

- Nationale Vereniging de Zonnebloem.
- Motorpassagiersschip de Zonnebloem B.V.
- Stichting Rondvaartboot de Zonnebloem.

Resultaat

Het resultaat was met € 1.241.000 ruim € 1.900.000 hoger dan begroot. Het resultaat per entiteit is als volgt:

<i>(x € 1.000)</i>	Resultaat 2010	
Nationaal Bureau	1.031	
Afdelingen	191	
Nationale Vereniging de Zonnebloem		1.222
Motorpassagiersschip de Zonnebloem B.V.		23
Stichting Rondvaartboot de Zonnebloem		- 4
Resultaat		1.241

Kwalitatieve analyse van het resultaat

<i>(x € 1.000)</i>	Werkelijk 2010	Begroting 2010	Vershil
Totale baten uit fondsenwerving	22.013	21.156	857
Totaal besteed aan doelstelling	15.780	16.730	-950
	6.233	4.426	1.807
Totale kosten werving baten	3.913	4.048	-135
Kosten beheer en administratie	1.079	1.128	-49
Resultaat	1.241	-750	1.991

Het verschil tussen resultaat en begroting wordt veroorzaakt door hogere baten en lagere bestedingen.

Baten

<i>(x € 1.000)</i>	Werkelijk 2010	Begroting 2010	Vershil
Baten uit eigen fondsenwerving	19.153	18.131	1.022
Baten uit acties derden	499	500	-1
Subsidies van overheden	711	737	-26
Baten uit beleggingen	1.429	1.499	-70
Overige Baten	221	289	-68
	22.013	21.156	857

De totale baten zijn € 857.000 hoger dan begroot. Deze stijging wordt grotendeels veroorzaakt doordat de baten uit eigen fondsenwerving € 1.022.000 hoger zijn dan begroot.

Baten uit eigen fondsenwerving

In de begroting 2010 is rekening gehouden met lagere baten door de economische crisis. Zo zijn de baten uit contributie/lidmaatschap € 200.000 lager begroot dan voor 2009. De werkelijke baten in 2009 waren echter € 300.000 hoger dan begroot. Met € 8.800.000 waren de baten uit contributie/lidmaatschap in 2010 nagenoeg gelijk aan 2009. Dat is € 576.000 hoger dan begroot.

Ook de baten uit giften zijn lager begroot, namelijk op het niveau van 2008. Toch bleven ze daar nog € 127.000 onder.

De nalatenschappen leverden € 713.000 meer op dan begroot. De verwachting was dat het aantal nalatenschappen gelijk zou blijven, maar dat de waarde (beleggingen/verkoopwaarde woningen) als gevolg van de crisis lager zou zijn. Dat eerste klopte, maar dat laatste niet.

(x € 1.000)

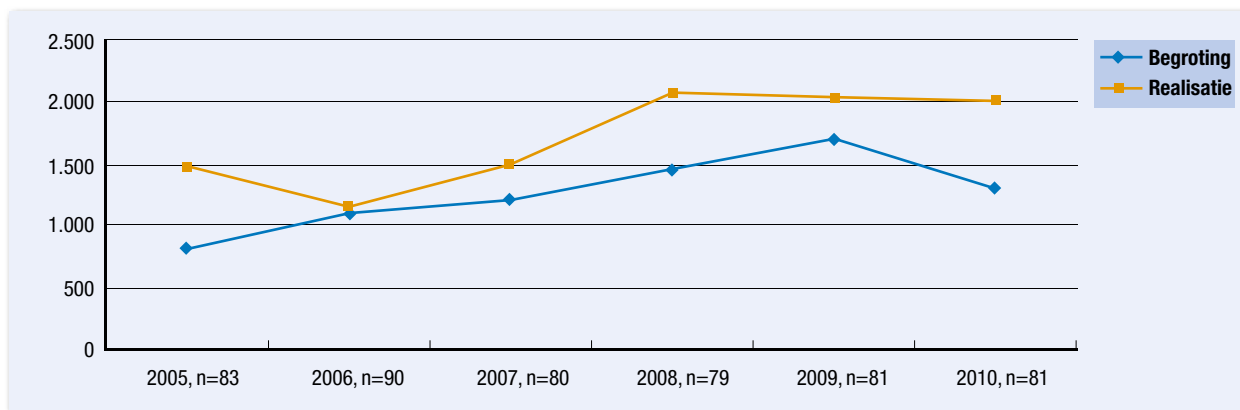

Fig. 1. jaarlijkse ontwikkeling baten uit nalatenschappen en jaarlijks aantal ontvangen nalatenschappen

Beleggingen

De koersverschillen zijn voor het eerst in de begroting opgenomen. Ook is een verwacht rendement opgenomen van 7%, inclusief rentebaten en dividenden. Met 6,1 % viel dat iets lager uit. De bestaande portefeuilles zijn omgezet in fondsen die vallen onder het verantwoorde beleggingsbeheer van Kempen Capital Management.

(x € 1.000)

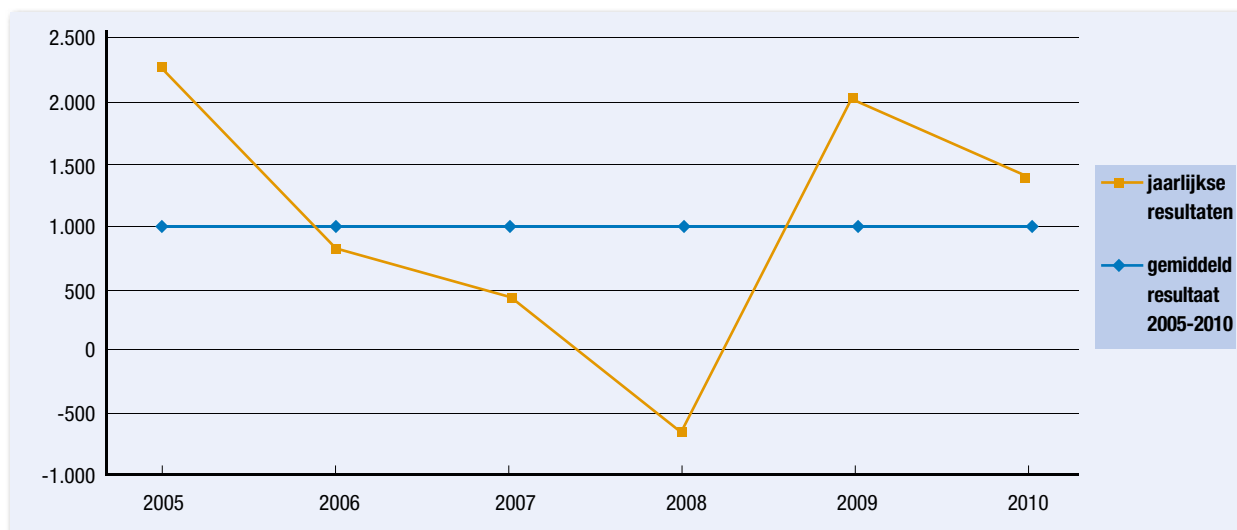

Fig. 2 ontwikkeling van beleggingsresultaten en gemiddeld rendement

Het beleggingsresultaat (baten minus kosten) is € 63.000 lager dan begroot. Het gemiddelde rendement over de periode 2005-2010 bedraagt 4,6 %.

(baten minus kosten)

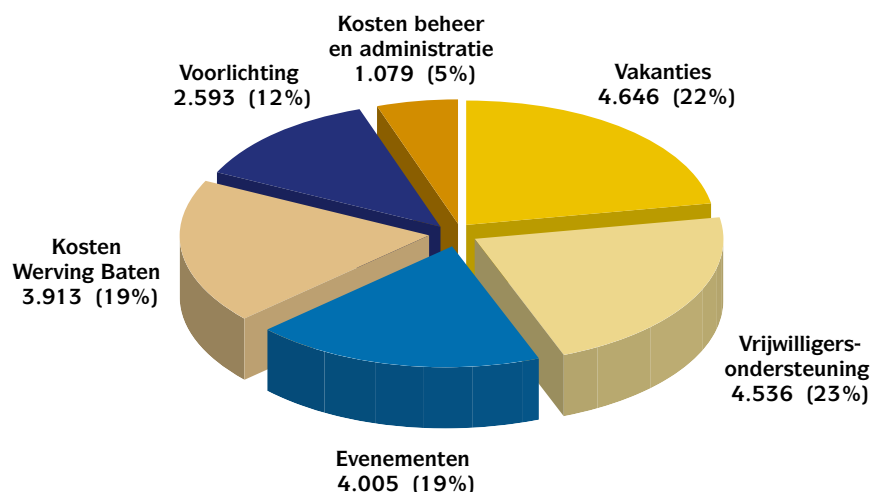
(x € 1.000)	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Beleggingsresultaat	2.205	831	444	-682	1.969	1.376
Rendement beleggingen	9,38%	3,73%	2,07%	-3,24%	9,05%	6,09%

Bestedingen

De bestedingen aan de doelstelling zijn € 949.000 lager dan begroot. Doelstelling was dat de bestedingen conform het Meerjarenbeleidsplan zouden groeien, maar dat is niet gelukt. Dat heeft geen direct gevolg gehad voor de uitvoering van activiteiten voor onze gasten. Wel zijn, onder druk van de economische situatie, daar waar mogelijk, andere keuzes gemaakt. De verschillen ten opzichte van de begroting kunnen als volgt worden uitgesplitst:

(x € 1.000)	Werkelijk 2010	Begroting 2010	Vershil
Voorlichting, bewustwording en eigen activiteiten	2.593	2.558	35
Vrijwilligersondersteuning, bezoekwerk en activiteitenbegeleiding	4.536	4.846	-310
Vakanties	4.646	4.777	-131
Evenementen	4.005	4.549	-544
	15.780	16.730	-950

Bestedingen (x € 1.000)

De personeelskosten en de indirecte kosten, zoals kantoorkosten en afschrijvingskosten, zijn respectievelijk € 200.000 en ruim € 300.000 lager dan begroot. Omdat deze kosten voor een deel worden toegerekend aan de doelstelling, heeft dit direct effect op de hoogte van de bestedingen aan de doelstelling.

De bestedingen aan voorlichting, bewustwording en eigen activiteiten zijn € 35.000 hoger dan begroot. Lagere kosten voor het ledenblad worden gecompenseerd door hogere bestedingen aan voorlichting en pr en promotie-materialen voor de afdelingen.

De lagere bestedingen bij vrijwilligersondersteuning worden onder andere veroorzaakt door lagere bestedingen aan cursussen. Het aantal cursisten steeg weliswaar, maar door te kiezen voor kortere cursussen en andere locaties werd er toch minder geld aan cursussen besteed. Ook werd er minder geld aan LinQ uitgegeven, vooral ook omdat er geen landelijk LinQ-feest werd georganiseerd.

Aan de vakanties werd € 131.000 minder besteed dan begroot. Dat komt vooral doordat de laatste vaarvakantie uitviel, er tijdens de regionale vakanties minder gebruik werd gemaakt van de aangeboden verzorgings- en ontspanningsvoorzieningen en bij de vliegvakanties de verblijfskosten van de vrijwilligers te hoog waren begroot.

De bestedingen aan Evenementen zijn fors lager dan begroot. Dat geldt vooral voor de dagactiviteiten van de afdelingen. Net als in 2009 zijn ook de kosten van de jubileum Theater Tournee lager dan begroot.

Totaal kosten werving baten

De totale kosten van werving baten zijn ruim € 135.000 lager dan begroot. Dit wordt vooral veroorzaakt door de lagere kosten van fondsenwerving. De nadruk lag op het behoud van het aantal leden, waardoor minder is besteed aan het uitbreiden of vernieuwen van andere giftverzoeken. Het percentage kosten fondsenwerving (kosten eigen fondsenwerving gedeeld door baten eigen fondsenwerving) bedroeg 19,4%. Onder de CBF-norm van 25% dus.

Kosten beheer en administratie

Hieronder vallen alle kosten die de organisatie maakt voor de (interne) beheersing en administratie, die niet toe te rekenen zijn aan de doelstelling of aan de werving van baten. De kosten beheer en administratie zijn nagenoeg gelijk aan de begroting. Het percentage van 5,2% is 0,1% hoger dan begroot. De totale lasten zijn echter € 1.100.000 lager dan begroot. Hiermee blijft het percentage (kosten beheer en administratie gedeeld door totale kosten) onder de door de Zonnebloem vastgestelde norm van 8%.

Bestedingsratio

Sinds 2010 kent de bestedingsratio (conform de aangepaste richtlijn 650) twee ratio's:

- Bestedingsratio I (totale bestedingen doelstelling in % totale baten)
- Bestedingsratio II (totale bestedingen doelstelling in % totale lasten)

Bestedingsratio I bedroeg 71,7%, doordat de baten hoger en de bestedingen lager waren dan begroot. De hogere baten zijn niet omgezet in extra bestedingen. Bovendien werden andere afwegingen gemaakt in de bestedingen, waardoor deze ook ruim onder de begroting bleven. Het bestedingsratio viel daardoor 7,4% lager uit dan begroot. De ratio komt hiermee onder de door de Zonnebloem vastgestelde norm van 75%. In 2011 krijgt besteden conform begroting extra aandacht. Doordat naast de bestedingen aan de doelstelling ook de bestedingen aan werving baten en beheer en administratie lager zijn dan begroot, is bestedingsratio II met 76,0% nagenoeg gelijk aan de begroting (76,4%).

6.2.1 Balans

	2010	2009
ACTIVA (x € 1.000, na bestemming resultaat)		
1 Materiële vaste activa		
Bedrijfsmiddelen	2.406	2.743
Direct in gebruik voor de doelstelling	10.502	11.171
	12.908	13.914
2 Voorraad direct beschikbaar voor de doelstelling	38	144
3 Vorderingen en overlopende activa	3.323	3.281
4 Effecten	22.587	22.574
5 Liquide middelen	14.468	11.922
Totaal	53.324	51.835

	2010	2009
PASSIVA (x € 1.000, na bestemming resultaat)		
6 Reserves en fondsen		
Reserves		
- Bestemmingsreserves	24.830	25.158
- Continuïteitsreserve	22.147	20.062
	46.977	45.220
Fondsen		
- Bestemmingsfondsen	4.560	5.076
Totaal reserves en fondsen	51.537	50.296
7 Voorzieningen	55	55
8 Kortlopende schulden	1.732	1.484
Totaal	53.324	51.835

6.2.2. Staat van baten en lasten

(x € 1.000)

	Begroting 2011	Werkelijk 2010	Begroting 2010	Werkelijk 2009
Baten				
9. Baten uit eigen fondsenwerving	18.819	19.153	18.131	20.606
10. Baten uit acties derden	500	499	500	577
11. Subsidies van overheden	675	711	737	808
12. Baten uit beleggingen	1.515	1.429	1.499	2.026
13. Overige baten	316	221	289	595
Totaal baten	21.825	22.013	21.156	24.612
Besteed aan doelstelling				
14. Voorlichting bewustwording, eigen activiteiten	2.755	2.593	2.558	3.523
15. Vrijwilligersondersteuning, bezoekwerk en activiteitenbegeleiding	5.205	4.536	4.846	5.897
16. Vakanties	4.798	4.646	4.777	4.666
17. Evenementen	3.949	4.005	4.549	4.660
Totaal besteed aan doelstelling	16.707	15.780	16.730	18.746
Kosten werving baten				
18. Kosten eigen fondsenwerving	4.505	3.716	3.883	3.733
19. Kosten acties derden	113	111	73	108
20. Kosten verkrijgen subsidies van overheden	27	33	32	27
21. Kosten beleggingen	60	53	60	57
Totaal kosten werving baten	4.705	3.913	4.048	3.925
Kosten beheer en administratie				
Kosten beheer en administratie	1.202	1.079	1.128	1.093
Totaal van de lasten	22.614	20.772	21.906	23.764
Resultaat	- 789	1.241	- 750	848
Resultaatbestemming				
Toevoeging / onttrokken aan:				
Reserves				
- Bestemmingsreserves	- 225	- 328	25	- 519
- Continuïteitsreserve	- 391	2.085	- 279	1.306
Fondsen				
- Bestemmingsfondsen	- 173	- 516	- 496	61
Bestemd resultaat	- 789	1.241	- 750	848
Kengetallen				
Kosten eigen fondsenwerving in % van baten eigen fondsenwerving	23,9%	19,4%	21,4%	18,1%
Kosten beheer en administratie in % van de totale lasten	5,3%	5,2%	5,1%	4,6%
Bestedingsratio I (totale bestedingen doelstelling in % van de totale baten)	76,6%	71,7%	79,1%	76,2%
Bestedingsratio II (totale bestedingen doelstelling in % van de totale lasten)	73,9%	76,0%	76,4%	78,9%

6.2.3. Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is een overzicht van de geldmiddelen die in de verslagperiode beschikbaar zijn gekomen en van het gebruik dat van deze geldmiddelen is gemaakt. De kasstromen hebben betrekking op zowel de balans als de staat van baten en lasten. Door salderingen binnen de staat van baten en lasten en de samenhang tussen posten van de balans en de staat van baten en lasten is de aansluiting van dit overzicht met de balans en de staat van baten en lasten niet direct zichtbaar.

(x € 1.000)	2010	2009
Kasstroom uit fondsenwervende activiteiten		
Ontvangsten uit eigen fondsenwerving	20.180	20.577
Ontvangsten uit verkoop artikelen	452	666
Betalingen aan leveranciers en werknemers	-3.823	-3.884
	16.809	17.359
Kasstroom uit operationele activiteiten		
Ontvangsten uit hoofde van activiteiten doelgroep	3.958	3.733
Betalingen aan leveranciers en werknemers	-20.647	-21.908
Buitengewone lasten	311	597
	-16.378	-17.578
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
Investerings in materiële vaste activa	-421	-848
Kasstroom uit beleggingsactiviteiten		
Aankoop beleggingen	-35.827	-8.004
Aflossingen/verkoop beleggingen	36.488	7.547
Koersresultaat	990	-423
Ontvangen interest/dividend	941	1.154
Betaalde rente/kosten effecten	-56	-57
	2.536	217
Mutatie geldmiddelen	2.546	-850

De kasstroom uit fondsenwervende en operationele activiteiten zijn lager dan in 2009. Dit vloeit voort uit de hogere ontvangsten en bestedingen in het jubileumjaar 2009.

De Zonnebloem heeft in 2010 voor € 421.000 geïnvesteerd. Deze investeringen zijn direct ten laste van de liquide middelen gedaan en hebben voornamelijk betrekking op de aanschaf van hard- en software.

De kasstroom uit beleggingsactiviteiten bestaat uit aankopen, verkopen, dividend/rente, kosten en gerealiseerde koersresultaten als gevolg van de omzetting van de bestaande portefeuille naar een verantwoord belegde portefeuille in 2010. De bestaande aandelen en obligaties zijn verkocht en er zijn aandelen in fondsen verworven. Het gerealiseerde koersresultaat als gevolg van deze verkoop zorgt voor een positieve kasstroom (€ 990.000).

6.2.4. Algemene toelichting jaarrekening

Algemeen

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de voorschriften van de Richtlijn Verslaggeving Fondsenwervende Instellingen (RFWI). Deze richtlijn is opgenomen in de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving, gepubliceerd door de Raad voor de Jaarverslaggeving.

Grondslagen voor de samenvoeging

In deze samengevoegde jaarrekening zijn de rechtspersonen opgenomen, die een zodanige relatie met de vereniging hebben, dat ze als onderdeel van de economische eenheid worden beschouwd. Conform de RFWI zijn dat:

- a. De rechtspersoon die zich met de fondsenwerving bezighoudt.
- b. Statutair met de rechtspersoon verbonden instellingen.
- c. De rechtspersonen waarop de onder a. genoemde rechtspersoon een zodanige invloed kan uitoefenen, dat zij aanwijzingen kan geven over de besteding van de gelden van deze rechtspersonen.
- d. De rechtspersonen die gezamenlijk, al dan niet eenmalig, onder één naam in de publiciteit treden.

De volgende rechtspersonen zijn in de samenvoeging opgenomen:

- Nationale Vereniging de Zonnebloem.
- Motorpassagiersschip de Zonnebloem B.V.
- Stichting Rondvaartboot de Zonnebloem.

Stelselwijzigingen

Er waren geen stelselwijzigingen in 2010.

Schattingswijzigingen

De grondslagen voor de waardering en resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van voorgaand jaar.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht geeft de feitelijke geldstromen weer die in de loop van het boekjaar hebben plaatsgevonden. Het is opgesteld volgens de indirecte methode.

Toelichting kostenverdeling (model C)

Het is belangrijk dat bij de toerekening van de kosten een consistente methodiek wordt gehanteerd. Bij de toerekening van de kosten wordt de VFI-aanbeveling 'Toepassing richtlijn 650 voor Kosten Beheer en Administratie' gevolgd.

De Zonnebloem rekent de directe kosten direct toe aan de doelstellingen en aan fondsenwerving. De direct toe te rekenen personeelskosten worden op basis van onderbouwde inschattingen direct toegerekend aan de doelstellingen en aan fondsenwerving.

De indirecte kosten worden aan de hand van verdeelsleutels toegerekend aan de doelstellingen, fondsenwerving en beheer en administratie. De indirecte kosten bestaan uit:

- Indirecte personeelskosten.
- Huisvestingskosten.
- Kantoorkosten.
- Afschrijvingen en rente.
- Kosten bestuur en toezicht.

De indirecte kosten worden verdeeld op basis van de volgende verdeelsleutels:

- De indirecte personeelskosten van de directie en planning & control worden voor 100% toegerekend aan beheer en administratie.
- De overige indirecte personeelskosten worden toegerekend aan de betreffende afdeling op basis van het aandeel van deze afdeling in het totaal van de verdeelsleutel (salariskosten). Daarbij zijn de salariskosten van directie, planning & control en ondersteunende processen de basis voor het aandeel in de kosten van beheer en administratie.
- De huisvestingskosten worden toegerekend op basis van het aantal m² dat een afdeling in gebruik heeft. Hierbij geldt het aantal m² van directie, planning & control en ondersteunende processen als basis voor het aandeel van de kosten van beheer en administratie.
- De kantoorkosten worden toegerekend op basis van het aantal werkplekken dat een afdeling in gebruik heeft. Hierbij geldt het aantal werkplekken van directie, planning & control en ondersteunende processen als basis voor het aandeel van de kosten van beheer en administratie.
- De afschrijvingen worden toegerekend aan de doelstelling waarop de activa betrekking hebben. De algemene afschrijvingen worden verdeeld conform de verdeelsleutels van huisvestingskosten en kantoorkosten.
- De kosten van toezicht en bestuur vallen volledig onder de kosten van beheer en administratie.

Kosten beheer en administratie

Doel van kosten beheer en administratie is om inzicht te geven in de kosten die de organisatie maakt in het kader van de (interne) beheersing en administratie en die dus niet kunnen worden toegerekend aan de doelstelling of werving van baten. Als percentage worden de kosten van beheer en administratie uitgedrukt in een percentage van de totale lasten. De Zonnebloem hanteert een norm van maximaal 8%. Bij het bepalen van de norm is gekeken naar het verleden en is rekening gehouden met de aard van de organisatie. In 2010 was het percentage beheer en administratie 5,2%. Dit is iets hoger dan het begrote percentage van 5,1%.

Kosten eigen fondsenwerving

Het percentage kosten eigen fondsenwerving ontstaat door de kosten van eigen fondsenwerving te delen door de baten uit eigen fondsenwerving. De Zonnebloem hanteert daarbij de CBF-norm van maximaal 25%. In 2010 bedroeg het percentage 19,4%.

Bestedingsratio's

Deze ratio's geven de verhouding weer tussen de bestedingen aan de doelstelling en de baten en lasten. De Zonnebloem streeft naar een zo hoog mogelijke bestedingsratio, maar met een minimale omvang van 75%. Het minimum percentage is gebaseerd op een analyse van de huidige kostenstructuur en historische cijfers. In 2010 bedroeg de bestedingsratio I (totale bestedingen doelstelling in % totale baten) 71,7%. Dit is lager dan de vastgestelde norm en lager dan het begrote percentage. Bestedingsratio II (totale bestedingen doelstelling in % totale lasten) bedroeg 76,0%. Dit is hoger dan de vastgestelde norm en 0,4% lager dan het begrote percentage.

6.2.5. Waarderingsgrondslagen en grondslagen voor resultaatbepaling

Algemeen

De activa en passiva van de Zonnebloem zijn gewaardeerd tegen nominale waarde, tenzij anders aangegeven in de toelichtingen per balanspost. Voor zover niet anders is vermeld, worden baten en lasten toegerekend aan de periode waarop deze betrekking hebben. Nalatenschappen en giften worden verantwoord in het jaar waarin de omvang voldoende betrouwbaar kan worden vastgesteld. De eigen bijdragen van de deelnemers aan activiteiten en vakanties e.d. zijn gesaldeerd met de kosten van deze activiteiten (netto bestedingen in het kader van de doelstelling).

Schattingen

Bij toepassing van de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening vormt de leiding zich verschillende oordelen en maakt ze schattingen die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Als het voor het geven van inzicht noodzakelijk is, zijn deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de betreffende jaarrekeningposten.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs, verminderd met de cumulatieve jaarlijkse lineaire afschrijvingen op basis van de geschatte levensduur. Afschrijving vindt plaats vanaf het moment van in gebruikname. De volgende afschrijvingspercentages worden gehanteerd:

• Casco motorpassagiersschip	3,3%; 6,7%; 10,0%
• Inventaris en meubilair motorpassagiersschip	10,0%; 20,0%
• Dek- en vloerbedekking, hard- en software motorpassagiersschip	20,0%
• Casco rondvaartboot	5,0%
• Installaties rondvaartboot	10,0%
• Inrichting/inventaris rondvaartboot	25,0%
• Pand	2,5 %
• Kantoorinventaris	10,0%; 20,0%
• Hard- en software	25,0%
• Vakantiemateriaal	12,0%; 20,0%
• Promotiemateriaal	20,0%

Gezien het huidige economische klimaat is het van belang na te gaan of de boekwaarde van de activa niet hoger is dan de marktwaarde. In dat geval zou een impairment moeten plaatsvinden. Er is echter geen aanleiding gevonden om een impairment uit te voeren.

Effecten

Effecten bestaan uit fondsen in vastrentende waarden en zakelijke waarden. Waardering vindt plaats tegen beurswaarde. De gerealiseerde en ongerealiseerde koersverschillen worden in de staat van baten en lasten verantwoord onder baten uit beleggingen.

Vorderingen

Vorderingen worden opgenomen tegen nominale waarde, onder aftrek van een noodzakelijk geachte voorziening voor oninbaarheid.

Vorraden

Vorraden worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die per balansdatum bestaan. Waarschijnlijk is daarbij een uitstroom van middelen noodzakelijk, waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen.

Baten en lasten

Baten uit vermogensfondsen en bedrijfssponsoring worden verantwoord in het jaar waarin de gerelateerde activiteiten worden gerealiseerd. De overige baten worden verantwoord in het jaar waarin ze zijn ontvangen.

Lasten worden verantwoord in het jaar waarop ze betrekking hebben. De eigen bijdragen van de gasten wordt in mindering gebracht op de kosten van de betreffende activiteit.

Nalatenschappen

Nalatenschappen worden als baten verantwoord in het jaar waarin de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Daarbij wordt echter 31 maart 2011 als peildatum gehanteerd voor nalatenschappen waarvan de eerste melding in 2010 is ontvangen.

Aandeel in acties derden

De Zonnebloem is zowel geormerkt als regulier beneficiënt van de Vriendenloterij. De geormerkte inkomsten worden verantwoord in het jaar waarover ze betrekking hebben. De reguliere inkomsten worden verantwoord in het jaar waarin ze door de Vriendenloterij zijn toegezegd.

Subsidies

Subsidies worden als baten verantwoord in de periode waarin de gerelateerde activiteiten worden uitgevoerd.

Personeelsbeloningen

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de staat van baten en lasten voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers.

Afdelingen

De liquide middelen van de afdelingen zijn opgenomen tegen nominale waarde. Overige activa en passiva zijn in beginsel niet gewaardeerd. Deze activa en passiva hebben geen materiële betekenis voor de jaarrekening van de Nationale Vereniging als geheel.

Alle opbrengsten van de afdelingen worden verantwoord in het jaar waarin deze ontvangen worden. Uitzondering vormen de bijdragen van de Nationale Vereniging over het boekjaar. Het gaat dan om de afdracht van de lidmaatschapsgelden. Deze bijdragen worden in het volgende boekjaar door de Nationale Vereniging aan de afdelingen betaald. In de jaarrekening zijn deze bijdragen verantwoord in het jaar dat de Nationale Vereniging deze bijdragen vaststelt. De hieruit volgende schuld aan de afdelingen is opgenomen onder lidmaatschapsbijdragen boekjaar bij de bestemmingsreserve door activiteiten landelijk (2010: € 1.456.000; 2009 € 1.499.000), minus de vorderingen op de afdelingen (2010: € 17.000). De door de afdelingen gemaakte kosten van activiteiten en overige kosten worden verantwoord in het jaar dat deze tot uitgaven hebben geleid.

Pensioenen

De Zonnebloem heeft voor haar werknemers een toegezegde-pensioensregeling. Hiervoor in aanmerking komen werknemers die op de pensioengerechtigde leeftijd recht hebben op pensioen. Dat is afhankelijk van leeftijd, salaris en dienstjaren. De regeling is ondergebracht bij het pensioenfonds Zorg en Welzijn (voorheen PGGM). De Zonnebloem heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in geval van een tekort bij Zorg en Welzijn, anders dan het effect van hogere toekomstige premies. De Zonnebloem heeft de pensioenregeling daarom verwerkt als een toegezegde bijdrageregeling en heeft alleen de verschuldigde premies tot en met het einde van het boekjaar in de jaarrekening verantwoord.

6.2.6. Toelichting op de balans

1. Materiële vaste activa

(x € 1.000)	Bedrijfs- middelen	Direct in gebruik voor doelstelling	Totaal 2010	Totaal 2009
Aanschafwaarde per 1 januari	5.566	15.213	20.779	19.929
Bij: investeringen	102	319	421	857
Af: desinvesteringen	285	98	383	7
Aanschafwaarde per 31 december	5.383	15.434	20.817	20.779
Afschrijvingen per 1 januari	2.823	4.042	6.865	5.532
Bij: ten laste van boekjaar	439	988	1.427	1.340
Af: desinvesteringen	285	98	383	7
Afschrijvingen per 31 december	2.977	4.932	7.909	6.865
Boekwaarde per 31 december	2.406	10.502	12.908	13.914

De materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen aanschafwaarde onder vermindering van de op de economische levensduur gebaseerde lineaire afschrijvingen. Onder de bedrijfsmiddelen is het kantoorpand in Breda, de kantoorinventaris en de kantoorautomatisering begrepen. De verzekerde waarde van het pand bedraagt € 4.100.000. De investeringen in bedrijfsmiddelen bestaan vooral uit hardware en software. De desinvesteringen in bedrijfsmiddelen hebben betrekking op hardware, software en meubilair dat niet meer in gebruik is en volledig is afgeschreven.

De activa direct in gebruik voor de doelstelling hebben met name betrekking op Motorpassagierschip de Zonnebloem en Rondvaartboot de Zonnebloem. De verzekerde waarde van het vakantieschip bedraagt € 14.750.000 en van de rondvaartboot € 930.000.

De investeringen voor de doelstelling bestaan in 2010 uit investeringen ten behoeve van de renovatie van Motorpassagierschip de Zonnebloem en de ontwikkeling van diverse websites en het online Zonboek, een financieel pakket voor lokale afdelingen van de vereniging. De desinvesteringen hebben vooral betrekking op oud pr-materiaal dat niet meer in gebruik is en volledig is afgeschreven.

2. Voorraad direct beschikbaar voor de doelstelling

De voorraad bestaat uit artikelen voor verkoop en promotiedoeleinden op Motorpassagierschip de Zonnebloem. De voorraad is gewaardeerd tegen de laatst bekende inkoopprijzen. De voorraad bij de vereniging, die bestond uit artikelen voor de verkoop, is volledig afgeboekt.

3. Vorderingen en overlopende activa

(x € 1.000)	2010	2009
Nalatenschappen	2.032	1.636
Debiteuren	64	149
Lopende rente	-	475
Te vorderen omzetbelasting	60	29
Te vorderen dividendbelasting	9	10
Vooruitbetaalde kosten	560	495
Overige vorderingen	598	487
Totaal	3.323	3.281

De post nalatenschappen heeft betrekking op nalatenschappen, waarvan de eerste correspondentie in of voor 2010 is ontvangen en waarvan de omvang per 31 maart 2010 betrouwbaar is in te schatten.

De looptijd van de opgenomen vorderingen en overlopende activa is korter dan één jaar.

De vooruitbetaalde kosten bestaan uit betalingen aan vakantieaccommodaties en de vrijwilligersagenda voor 2011.

4. Effecten

(x € 1.000)	Obligaties 2010	Aandelen 2010	Totaal 2010	Totaal 2009
Balans per 1 januari	18.434	4.140	22.574	20.975
Bij: aankopen	25.188	10.639	35.827	8.005
Verkopen en uitlotingen/aflossingen	43.622	14.779	58.401	28.980
Gerealiseerd koersresultaat	26.881	9.607	36.488	7.546
Mutatie ongerealiseerd koersresultaat	16.741	5.172	21.913	21.434
	786	204	990	-424
	17.527	5.376	22.903	21.010
	-297	-19	-316	1.564
Totaal	17.230	5.357	22.587	22.574

De effectenportefeuille bestaat uit aandelen in fondsen met zakelijke waarden en vastrentende waarden. Het beheer van de portefeuille is ondergebracht bij een vermogensbeheerder, die het beheer voert op basis van een beleggingsmandaat. Het gevoerde beleid is risicomijdend, waarbij de normverhouding zakelijk-vastrentend met een beperkte bandbreedte 20%-80% is. Eind 2010 is de werkelijke verhouding 76,3%-23,7%. Gerealiseerde en ongerealiseerde koersresultaten worden conform de Richtlijn Verslaggeving Fondsenwervende Instellingen rechtstreeks verwerkt in de staat van baten en lasten.

De omvang van de gerealiseerde koersresultaten wordt beïnvloed door de omzetting van de bestaande portefeuilles naar verantwoord belegde portefeuilles in 2010. Hiervoor zijn de bestaande aandelen en obligaties verkocht en zijn aandelen in de volgende fondsen verworven:

- Kempen Global High Dividend Fund
- Kempen European High Dividend Fund
- Kempen SeNSe Fund
- Kempen Euro High Grade Pool

5. Liquide middelen

<i>(x € 1.000)</i>	2010	2009
Spaarrekeningen	4.978	2.055
Rekeningen-courant	440	1.070
Kassen	5	2
Afdelingen	5.423	3.127
	9.045	8.795
Totaal	14.468	11.922

De middelen op spaarrekeningen zijn op korte termijn opvraagbaar. De gemiddelde rentevergoeding over 2010 bedroeg 1,6%.

De geldmiddelen van de afdelingen bestaan uit de samengevoegde saldi van de afdelingen van de nationale vereniging. Deze geldmiddelen staan niet ter vrije beschikking van het Nationaal Bestuur van de vereniging. Het bestuur van een afdeling is in beginsel, binnen het kader van de doelstelling, zelf verantwoordelijk voor het beheer en de besteding van de eigen geldmiddelen.

6. Reserves en fondsen

Het vermogen wordt op grond van de Richtlijn Verslaggeving Fondsenwervende Instellingen gesplitst in reserves en fondsen, waarbij rekening is gehouden met de richtlijn 'Reserves Goede Doelen' van de Vereniging van Fondsenwervende Instellingen (VFI).

Verloopoverzicht reserves en fondsen

(x € 1.000)	Reserves	Fondsen	Totaal reserves en fondsen
Stand per 1 januari	45.220	5.076	50.296
Onttrekking bestemmingsreserve activiteiten landelijk	-3.018	-	-3.018
Toevoeging bestemmingsreserve activiteiten landelijk	2.169	-	2.169
Onttrekking bestemmingsreserve activiteiten afdelingen	-528	-	-528
Toevoeging bestemmingsreserve activiteiten afdelingen	1.049	-	1.049
Onttrekking continuïteitsreserve	-286	-	-286
Toevoeging continuïteitsreserve	2.371	-	2.371
Onttrekking bestemmingsfonds	-	-1.492	-1.492
Toevoeging bestemmingsfonds	-	976	976
Resultaat 2010	1.757	-516	1.241
Stand per 31 december	46.977	4.560	51.537

Reserves

(x € 1.000)	Stand per 1 januari	Onttrekkingen	Toevoegingen	Stand per 31 december
Lidmaatschapsbijdragen boekjaar	1.499	1.499	1.456	1.456
60-jarig jubileum	574	574	-	-
Solidariteitsreserve	107	2	10	115
Activa doelstelling	11.316	775	-	10.541
Vervanging Ms de Zonnebloem	7.120	-	622	7.742
Vervanging rondvaartboot de Zonnebloem	645	-	81	726
Onderzoeken Meerjarenbeleidsplan 2009-2013	500	168	-	332
Beleggingsreserve	1.200	-	-	1.200
Totaal	22.961	3.018	2.169	22.112

Bestemmingsreserve activiteiten landelijk

Aan een deel van de reserves is door het Nationaal Bestuur van de vereniging zelf een bestemming gegeven. De bestemmingsreserves (Onderzoeken Meerjarenbeleidsplan 2009-2013 en beleggingsreserve) zijn het gevolg van de risicoanalyse, zoals die eind 2008 heeft plaatsgevonden.

Lidmaatschapsbijdragen boekjaar

De afdelingen ontvangen aan het begin van ieder jaar een gedeelte van de inkomsten uit het ondersteunend lidmaatschap van het voorgaande boekjaar. Deze middelen vormen een structurele inkomstenbron voor de afdelingen ter financiering van hun activiteiten. Omdat de afdelingen in het betreffende boekjaar niet over deze middelen kunnen beschikken, is deze post verantwoord als bestemmingsreserve. Vanaf 2008 is hier ook het uit te betalen ledengeld LinQ verantwoord.

60-jarig jubileum

Er is € 574.000 aan deze reserve onttrokken in verband met de kosten van de 80 Jubileum Theatervoorstellingen die in het voorjaar van 2010 zijn gehouden. De reserve voor het 60-jarig jubileum is opgeheven.

Solidariteitsreserve

Door de Nationale Vergadering is besloten om een solidariteitsreserve in te stellen. Zo kan gezamenlijk uiting worden gegeven aan de solidariteitsgedachte binnen de Zonnebloem. Het doel van deze reserve is om afdelingen financieel te ondersteunen als zij ondanks veel inspanningen niet in staat zijn om een minimum activiteitenpakket aan te bieden. Daarnaast kunnen ook afdelingen die streven naar meer groei en differentiatie qua gasten en activiteiten, maar daarvoor onvoldoende financiële middelen hebben, een beroep op deze reserve doen. In 2010 hebben twee afdelingen een bijdrage uit deze reserve ontvangen.

Activa doelstelling

Dit deel geeft aan in hoeverre de activa in het kader van de doelstelling uit eigen middelen zijn gefinancierd. De hoogte is gelijk aan de boekwaarde van de materiële vaste activa in het kader van de doelstelling, de leningen en de voorraden.

Vervanging Ms de Zonnebloem

Conform de risicoanalyse wordt de overige reserve, gevormd bij Ms de Zonnebloem, bestemd ter vervanging van het huidige vakantieschip.

Vervanging rondvaartboot de Zonnebloem

Conform de risicoanalyse wordt de overige reserve, gevormd bij rondvaartboot de Zonnebloem, bestemd ter vervanging van de huidige rondvaartboot.

Onderzoeken Meerjarenbeleidsplan 2009-2013

De komende periode is extra (financiële) inzet nodig om de mogelijke omvang van de strategische risico's te verkleinen. Deze inzet is bepaald op € 500.000 voor onderzoek naar de werving van vrijwilligers (met name verpleegkundigen), nieuwe methoden van fondsenwerving en naar de dienstverlening van de Zonnebloem aan gasten en vrijwilligers. In 2010 zijn de eerste onderzoeken uitgevoerd. Hiervoor is € 168.000 onttrokken aan deze reserve.

Beleggingsreserve

Om koersverschillen in de toekomst op te vangen, wordt een beleggingsreserve gevormd:

- 10% van de waarde van de aandelen op 31-12-2008 (ca. € 4.000.000).
- 5% van de waarde van de obligaties op 31-12-2008 (ca. € 16.000.000).

Maximale omvang van de totale reserve is € 1.200.000. Gezien de marktontwikkeling, stijging van de koersen en positieve koersresultaten is in 2010 geen bedrag onttrokken aan deze reserve.

Bestemmingsreserves afdelingen

(x € 1.000)	Stand per 1 januari	Onttrekkingen	Toevoegingen	Stand per 31 december
Eenmalige/niet-jaarlijkse activiteiten	537	81	-	456
Jubileum (afdelingen)	652	296	-	356
Gericht op groei/differentiatie	229	95	-	134
Doelbestemde nalatenschappen	273	56	-	217
Activiteiten afdelingen	506	-	1.049	1.555
Totaal	2.197	528	1.049	2.718

Conform de implementatie van het vermogensbeleid dient het vermogen van de afdelingen boven de continuïteitsreserve door de afdelingen bestemd te worden. Dat deel waar geen bestemming aan is gegeven, wordt door het Nationaal Bestuur bestempeld als reserve voor de activiteiten van de afdelingen.

Eenmalige/niet-jaarlijkse activiteiten

Deze reservering kan alleen worden gemaakt met een realistisch plan dat is voorzien van een planning en een begroting. In aanmerking komen alleen eenmalige of niet-jaarlijkse activiteiten voor gasten en/of vrijwilligers, volgens een bestendige gedragslijn. Andere voorwaarden zijn dat de begroting 'Zonnebloemwaardig' is, oftewel eenvoudig maar compleet, en dat de middelen binnen drie jaar na reservering worden besteed.

Jubileum (afdelingen)

Voor de viering van afdelingsjubilea, zoals een lustrum en kroonjaren (12,5; 25; 40; 50; 60; 75; 100 jaar) mogen middelen worden gereserveerd. Om de uniformiteit te waarborgen moegen hiervoor standaardbedragen worden gereserveerd. Voowaarde is dat de middelen binnen vijf jaar na reservering worden besteed

Gericht op groei/differentiatie

Ook deze reserve kan alleen worden gemaakt met een realistisch plan dat is voorzien van een planning en een begroting. In aanmerking komen activiteiten die zijn afgeleid van het meerjarenbeleidsplan en zijn gericht op:

- Gasten (inclusief jongeren).
- Vrijwilligers (inclusief jongeren).
- Diensten.
- Fondsenwerving.
- Samenwerking met andere partners.

Voorwaarde is dat de middelen binnen drie jaar na reservering worden besteed.

Doelbestemde nalatenschappen

Er zijn afdelingen die middelen (hebben) ontvangen uit nalatenschappen. In het testament is dan door de erflater bepaald dat de middelen ten goede dienen te komen aan een bepaalde afdeling. Uiteraard wordt die wens gerespecteerd. Wel wordt van die afdeling verwacht dat men in voorkomende gevallen een plan maakt om de ontvangen middelen ook daadwerkelijk te gaan besteden.

Activiteiten afdelingen

Door een deel van de afdelingen is aan het vermogen boven de continuïteitsreserve nog geen bestemming gegeven. Hierdoor en door de gewijzigde berekening van de continuïteitsreserve en het positieve resultaat van de afdelingen in 2010, is deze reserve meer dan verdubbeld. In 2011 zal de opbouw van het vermogen extra onder de aandacht worden gebracht van de besturen van de afdelingen.

Continuïteitsreserve

<i>(x € 1.000)</i>	Stand per 1 januari	Onttrekkingen	Toevoegingen	Stand per 31 december
Afdelingen	6.547	221	-	6.326
Vereniging (exclusief afdelingen)	13.515	65	2.371	15.821
Totaal	20.062	286	2.371	22.147

Conform de richtlijn 'Reserves Goede Doelen' van de VFI en het in de Nationale Vergadering vastgestelde vermogensbeleid wordt een continuïteitsreserve aangehouden die maximaal 1,5 keer de kosten van de werkorganisatie (inclusief kosten fondsenwerving) bedraagt. Op grond van dit beleid mag de reserve voor de vereniging ruim € 18.612.000 bedragen. De reserve blijft hier met € 15.821.000 onder.

De continuïteitsreserve van de afdelingen valt niet onder de definitie uit de richtlijn 'Reserves Goede Doelen'. Gezien de specifieke aard van de Zonnebloemorganisatie geldt voor de afdelingen dat tot de kosten van de werkorganisatie de gemiddelde totale (netto) jaaruitgaven van de afgelopen drie jaar worden gerekend. Zo zorgen we ervoor dat de afdelingen ook in de toekomst aan hun verplichtingen aan de gasten kunnen voldoen.

Fondsen

Bestemmingsfondsen

<i>(x € 1.000)</i>	Stand per 1 januari	Ontvangen uit acties	Bestedingen	Stand per 31 december
Ms de Zonnebloem	4.829	928	1.314	4.443
Rondvaartboot de Zonnebloem	247	48	178	117
Totaal	5.076	976	1.492	4.560

Ms de Zonnebloem

Door de fusie van Nationale Vereniging de Zonnebloem met Stichting Motorpassagiersschip de Zonnebloem en Rondvaartboot de Zonnebloem is het bestemmingsfonds Ms de Zonnebloem bij de vereniging opgenomen. Het fonds is gevormd uit de giften, die uit de acties voor bouw en exploitatie van het schip zijn ontvangen. Jaarlijks worden de specifieke bijdragen (aandeel Actie Zonnebloemvakanties, Scheepsmaatjes, specifieke giften en de aan dit fonds toe te rekenen beleggingsopbrengsten) toegevoegd aan dit fonds. Dit fonds dient om de exploitatie van motorpassagiersschip de Zonnebloem te waarborgen. In 2010 is per saldo € 386.000 aan het bestemmingsfonds onttrokken door lagere opbrengsten uit de acties en beleggingen.

Rondvaartboot de Zonnebloem

Door de fusie van Nationale Vereniging de Zonnebloem met Stichting Motorpassagiersschip de Zonnebloem en Rondvaartboot de Zonnebloem is ook het bestemmingsfonds rondvaartboot hier opgenomen. Het gaat om giften voor een jubileumwens (50-jarig jubileum) voor de bouw en exploitatie van een rondvaartboot ten behoeve van de doelgroep. Het geld dat naar aanleiding van deze wens is ontvangen, is in de loop van 2000 en 2001 overgeheveld naar dit bestemmingsfonds. Ook hieraan worden jaarlijks de specifieke bijdragen toegevoegd. Het bedrag wordt aangewend voor de exploitatie van de rondvaartboot. Hieruit wordt jaarlijks een exploitatiesubsidie verstrekt aan de Stichting Rondvaartboot. In 2010 is € 130.000 aan het bestemmingsfonds onttrokken.

7. Voorzieningen

<i>(x € 1.000)</i>	Stand per 1 januari	Onttrekkingen	Toevoegingen	Stand per 31 december
Jubilea	55	2	2	55
Totaal	55	2	2	55

De voorziening voor jubileumuitkeringen aan personeel is op individuele grondslag berekend, waarbij rekening is gehouden met salaris, blijfkans en sterftekans. De voorziening wordt tijdsevenredig opgebouwd gedurende het dienstverband van de medewerkers.

8. Kortlopende schulden

<i>(x € 1.000)</i>	2010	2009
Crediteuren	800	758
Loonbelasting en premieheffing	142	133
Omzetbelasting	-	6
Reservering vakantietoeslag	400	356
Overige	390	231
Totaal	1.732	1.484

De looptijd van de opgenomen schulden is korter dan één jaar.

Niet uit de balans blijvende verplichtingen

De aangegane verplichtingen hebben met name betrekking op vakantieaccommodaties, materiaalvoorziening en onderhoudscontracten. Hiermee is eind 2010 een bedrag van € 9.963.000 gemoeid. Daarvan heeft € 6.860.000 betrekking op kortlopende (korter dan één jaar) en € 3.103.000 op langlopende verplichtingen.

Ten behoeve van de Stichting Garantiefonds Reisgelden (SGR) is een bankgarantie verstrekt van € 55.000.

Uit hoofde van leaseverplichtingen (leaseauto's) bestaat er een verplichting van € 161.000 voor 2011. De contracten hebben een looptijd variërend van 36 tot 48 maanden. De totale verplichting bedroeg op 31 december 2010 € 294.000.

Gezien hun relevantie zijn in de niet uit de balans blijvende verplichtingen niet de verplichtingen van de afdelingen begrepen.

6.2.7. Toelichting op de staat van baten en lasten

9. Baten uit eigen fondsenwerving

Baten contributie/lidmaatschap

(x € 1.000)	Begroting 2011	Werkelijk 2010	Begroting 2010	Werkelijk 2009
Baten contributie / lidmaatschap	8.900	8.876	8.300	8.861

De opbrengst uit contributie/lidmaatschap is ruim € 576.000 hoger dan begroot. Met het oog op de crisis waren de baten voor 2010 lager begroot dan in de begroting 2009 (€ 8.500.000). De realisatie is in 2010 echter zelfs hoger dan in 2009 (+ € 15.000).

Baten uit giften

(x € 1.000)	Begroting 2011	Werkelijk 2010	Begroting 2010	Werkelijk 2009
Meimailing	1.300	1.186	1.300	1.316
Augustusmailing	850	857	850	1.200
Scheepsmaatje	500	426	500	429
Bedrijfssponsoring	200	189	200	152
Fondsenwerving algemeen	1.500	1.417	1.500	1.330
Vermogensfondsen	500	563	350	1.578
Periodieke schenkingen	100	135	100	123
Giften LinQ	-	1	150	1
Eigen acties afdelingen	550	549	500	625
Totaal baten uit giften	5.500	5.323	5.450	6.754

In de begroting 2010 is rekening gehouden met baten uit giften op het niveau van de realisatie van 2008. De realisatie in 2010 blijft hierop achter. Met uitzondering van de augustusmailing laten de overige giftverzoeken lagere baten zien ten opzichte van de begroting. De hogere baten bij vermogensfondsen worden veroorzaakt door de bijdrage van de Rabobank Foundation en Stichting Dela Fonds voor de jubileum Theater Tournee. Bij het opstellen van de begroting 2010 was het uitgangspunt dat deze opbrengsten in 2009 zouden worden verantwoord.

Baten uit nalatenschappen

(x € 1.000)	Begroting 2011	Werkelijk 2010	Begroting 2010	Werkelijk 2009
Baten uit nalatenschappen	1.300	2.014	1.300	2.022

Nalatenschappen blijven moeilijk te begroten en worden derhalve ook behoudend begroot. In de begroting is rekening gehouden met lagere opbrengsten uit beleggingen en onroerend goed als gevolg van de economische crisis. De inkomsten uit nalatenschappen zijn echter € 713.000 hoger dan begroot. Het aantal nalatenschappen is gelijk aan het aantal in 2009 (81).

Baten uit loterij

(x € 1.000)	Begroting 2011	Werkelijk 2010	Begroting 2010	Werkelijk 2009
Verkoop loten	2.750	2.641	2.750	2.668
Waarde op niet afgehaalde prijzen	50	63	50	56
Overige opbrengsten	-	9	-	2
Totaal baten uit loterij	2.800	2.713	2.800	2.726

Door de inspanningen en bereidheid van duizenden Zonnebloemvrijwilligers om loten te verkopen is de opbrengst van de Zonnebloemloterij nagenoeg gelijk aan de opbrengst in 2009.

Baten uit verkoop artikelen

(x € 1.000)	Begroting 2011	Werkelijk 2010	Begroting 2010	Werkelijk 2009
Verkoop kerstkaarten	525	390	525	450
Giften kerstkaarten	40	27	40	71
Kostprijs verkopen kerstkaartenactie	-286	-169	-324	-320
	279	248	241	201
Verkoop promotie-artikelen	70	135	145	173
Kosten promotie-artikelen	-30	-156	-105	-131
Totaal kostprijs verkopen	40	-21	40	42
Totaal baten uit verkoop artikelen	319	227	281	243

De netto opbrengst uit de verkoop van kerstkaarten is ten opzichte van 2009 met € 47.000 gestegen. Dit wordt veroorzaakt doordat het restant van de kaarten uit 2009 opnieuw in de collectie is opgenomen. De kosten van deze kaarten zijn ten laste van het resultaat in 2009 geboekt.

Totaal baten uit eigen fondsenwerving

<i>(x € 1.000)</i>	Begroting 2011	Werkelijk 2010	Begroting 2010	Werkelijk 2009
Totaal baten uit eigen fondsenwerving	18.819	19.153	18.131	20.606

10. Baten uit acties derden

<i>(x € 1.000)</i>	Begroting 2011	Werkelijk 2010	Begroting 2010	Werkelijk 2009
Baten Vriendenloterij	500	499	500	501
Baten overige acties derden	-	-	-	76
Totale baten acties derden	500	499	500	577

De werkelijke baten Vriendenloterij zijn conform de begroting. In 2010 hebben geen andere acties met derden plaatsgevonden.

11. Subsidies van overheden

Baten

<i>(x € 1.000)</i>	Begroting 2011	Werkelijk 2010	Begroting 2010	Werkelijk 2009
Subsidie overheid Nationale Vereniging	365	370	437	488
CVTM-subsidies	-	-	-	8
Overige overheidssubsidies	310	341	300	312
Totaal baten subsidies van overheden	675	711	737	808

Naast de jaarlijkse instellingssubsidie van € 189.000 heeft de Zonnebloem in 2010 een projectsubsidie van € 284.000 ontvangen voor deskundigheidsbevordering vrijwilligers. In 2010 heeft een terugbetaling van € 67.000 aan projectsubsidie over 2009 plaatsgevonden.

12. Baten uit beleggingen

<i>(x € 1.000)</i>	Begroting 2011	Werkelijk 2010	Begroting 2010	Werkelijk 2009
Rentebaten	700	641	740	737
Dividend	140	113	123	148
Gerealiseerde koersverschillen	170	990	159	-423
Ongerealiseerde koersverschillen	505	-315	477	1.564
Totale baten uit beleggingen	1.515	1.429	1.499	2.026

In 2010 is in de begroting voor het eerst rekening gehouden met een rendement op koersverschillen van 3%. Het gerealiseerde rendement op beleggingen (inclusief de rentebaten en dividenden) bedraagt 6,1% (waarvan 3% op koersverschillen).

13. Overige baten

(x € 1.000)	Begroting 2011	Werkelijk 2010	Begroting 2010	Werkelijk 2009
Baten liquide middelen	231	188	198	268
Overige baten	85	33	91	327
Totaal overige baten	316	221	289	595

De baten liquide middelen zijn nagenoeg gelijk aan de begroting. Ten opzichte van de 2009 is er sprake van een daling als gevolg van lagere rentevergoedingen. De overige baten bestaan uit correcties uit voorgaande jaren.

14. Voorlichting/bewustmaking, eigen activiteiten

(x € 1.000)	Begroting 2011	Werkelijk 2010	Begroting 2010	Werkelijk 2009
Ledenblad (Zonnebloem Nieuws)	507	474	582	539
Jaarlijkse campagne	638	464	439	459
Voorlichting en promotie	485	453	383	390
Jaarthema	420	422	402	381
Websites	184	179	137	124
Groepsbezoek	49	46	45	41
Overige activiteiten (onderzoeken)	84	168	119	25
Meerjarenbeleidsplan 2009 - 2013	48	65	65	72
60-jarig jubileum 2009	-	2	-	1.199
Doorbelasting indirecte kosten	340	320	386	293
Totaal voorlichting/ bewustmaking eigen activiteiten	2.755	2.593	2.558	3.523

De werkelijke kosten voor voorlichting/bewustmaking en eigen activiteiten zijn € 35.000 hoger dan begroot. De kosten van het ledenblad zijn € 108.000 lager dan begroot door lagere kosten voor papier, drukwerk en portkosten. De stijging van de kosten voor voorlichting en promotie met € 70.000 wordt veroorzaakt door een stijging in de promotiematerialen voor afdelingen. Voor het up-to-date houden van de websites is voor € 42.000 extra werk uitbesteed aan derden.

15. Vrijwilligersondersteuning, bezoekwerk en activiteitenbegeleiding

(x € 1.000)	Begroting 2011	Werkelijk 2010	Begroting 2010	Werkelijk 2009
Ondersteuning vrijwilligers en afdelingen	1.992	1.795	1.729	1.840
Cursussen	593	507	663	525
Bezoekwerk algemeen	332	329	358	330
LinQ	316	200	314	244
Tijdschrift Zonnebloem	211	193	216	182
Marketing en werving vrijwilligers	201	159	155	160
Vrijwilligerskaart	129	113	132	131
Vrijwilligersblad (Zonnebloem Vrijwilliger)	82	75	85	81
Stratgische samenwerkingen	43	63	-	-
Vrijwillige inzet migranten	76	110	109	139
Implementatie meerjarenbeleid	294	277	301	280
Implementatie Extranet	156	-	-	-
Maatschappelijke stages	136	172	188	183
Incidentele projecten VO	20	-	-	-
60-jarig jubileum 2009	-	-	-	1.278
Doorbelasting indirecte kosten	624	543	596	524
Totaal vrijwilligersondersteuning, bezoekwerk en activiteitenbegeleiding	5.205	4.536	4.846	5.897

De totale kosten voor Vrijwilligersondersteuning zijn € 310.000 lager dan begroot. In de uitvoering van cursussen zijn andere keuzes gemaakt met betrekking tot de duur en locaties van de cursussen, waardoor de kosten € 156.000 lager zijn uitgevallen dan begroot. Het aantal cursisten bedroeg 5.097 (4.256 in 2009). De lagere kosten voor LinQ van € 114.000 worden veroorzaakt door lagere personeelskosten in verband met de tijdelijke vacature voor het Districtshoofd LinQ. De kosten voor de strategische samenwerking hebben betrekking op de personele inzet voor de Coalitie Erbij.

16. Vakanties

(x € 1.000)	Begroting 2011	Werkelijk 2010	Begroting 2010	Werkelijk 2009
Vaarvakanties	991	910	953	872
Regionale vakanties	1.658	1.476	1.530	1.530
Nationale vakanties	592	536	552	563
Vliegvakanties	42	45	66	25
Vakanties algemeen	628	625	608	630
Doorbelasting indirecte kosten	887	1.054	1.068	1.046
Totaal vakanties	4.798	4.646	4.777	4.666

De kosten van vakanties zijn € 131.000 lager dan begroot. Door het uitvallen van de laatste vaarvakantie zijn de kosten van vaarvakanties lager dan begroot. Tijdens de regionale vakanties is minder gebruik gemaakt van de aangeboden voorzieningen op het gebied van verzorging en ontspanning. Bij de vliegvakanties zijn de verblijfskosten van de vrijwilligers te hoog begroot. De bijdrage van gasten bedroeg € 3.657.000.

17. Evenementen

<i>(x € 1.000)</i>	Begroting 2011	Werkelijk 2010	Begroting 2010	Werkelijk 2009
Theater Tournee	531	306	386	605
Bootdagtochten	209	168	197	198
Eëndagsactiviteiten klein / overige dagactiviteiten	2.398	1.994	2.381	2.220
KNVB	-	-	17	32
Mariahoeve Leende	78	76	74	67
Rondvaartboot	143	136	151	139
Activiteiten uit arrangementengids	219	184	85	215
60-jarig jubileum 2009	-	795	882	816
Doorbelasting indirecte kosten	371	346	376	368
Totaal evenementen	3.949	4.005	4.549	4.660

De bestedingen bij evenementen blijven ruim € 500.000 achter bij de begroting. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door lagere bestedingen van afdelingen aan eendagsactiviteiten (€ 386.000). Er is wel een stijging van € 99.000 te zien in de bestedingen aan activiteiten uit de arrangementengids. De kosten van de jubileum Theater Tournee, verantwoord bij Theater Tournee en 60-jarig jubileum, zijn net als in 2009 lager dan begroot, doordat de locatiekosten lager zijn uitgevallen.

18. Kosten eigen fondsenwerving

<i>(x € 1.000)</i>	Begroting 2011	Werkelijk 2010	Begroting 2010	Werkelijk 2009
Kosten contributie / lidmaatschap	2.434	1.985	1.828	1.914

De kosten van eigen fondsenwerving voor contributie/lidmaatschap zijn hoger dan begroot doordat, onder invloed van het bel-me-niet register, de belactiviteiten met betrekking tot het telefonisch werven zijn geïntensifieerd.

Kosten giften

(x € 1.000)	Begroting 2011	Werkelijk 2010	Begroting 2010	Werkelijk 2009
Meimailing	125	123	131	119
Augustusmailing	100	98	106	93
Scheepsmaatje	158	134	163	84
Bedrijfssponsoring	91	106	102	101
Fondsenwerving algemeen	510	129	277	241
Vermogensfondsen	65	72	74	51
Periodieke schenkingen	18	12	12	13
Kosten LinQ	-	-	52	-
60-jarig jubileum 2009	-	-	-	85
Kosten eigen acties afdelingen	100	168	100	152
Totaal directe wervingskosten	1.167	842	1.017	939

Op de kosten van afdelingen en bedrijfssponsoring na zijn alle kosten lager dan de begroting. Een deel (€ 100.000) van het begrote bedrag bij fondsenwerving algemeen heeft betrekking op de fondsenwervende kosten van afdelingen. In het totaal zijn de kosten (€ 168.000) van afdelingen dan ook € 32.000 lager dan begroot. De nadruk heeft in 2010 vooral gelegen op het behoud van leden, waardoor er minder is besteed aan het uitbreiden of vernieuwen van bestaande giftverzoeken.

Kosten nalatenschappen

(x € 1.000)	Begroting 2011	Werkelijk 2010	Begroting 2010	Werkelijk 2009
Kosten nalatenschappen	83	56	34	32

De kosten van nalatenschappen zijn hoger dan begroot, doordat in 2010 de mogelijkheid is geboden om een reportage te laten maken over de afwikkeling van een nalatenschap. De reportage wordt in 2011 uitgezonden.

Kosten loterij

(x € 1.000)	Begroting 2011	Werkelijk 2010	Begroting 2010	Werkelijk 2009
Kosten loterij	370	390	397	368

De kosten van de loterij liggen in lijn met de begrote kosten 2010.

Kosten verkoop artikelen

<i>(x € 1.000)</i>	Begroting 2011	Werkelijk 2010	Begroting 2010	Werkelijk 2009
Kerstkaarten	40	41	44	39
Promotie-artikelen	-	19	20	21
Totaal kosten verkoop artikelen	40	60	64	60

Doorbelasting indirecte kosten

<i>(x € 1.000)</i>	Begroting 2011	Werkelijk 2010	Begroting 2010	Werkelijk 2009
Doorbelasting indirecte kosten	411	383	543	420

De doorbelasting van de indirecte kosten is lager, doordat de totale indirecte kosten lager zijn als gevolg van lagere afschrijvingen en lager kantoorkosten.

Totaal kosten eigen fondsenwerving

<i>(x € 1.000)</i>	Begroting 2011	Werkelijk 2010	Begroting 2010	Werkelijk 2009
Totaal kosten eigen fondsenwerving	4.505	3.716	3.883	3.733

19. Kosten acties derden

<i>(x € 1.000)</i>	Begroting 2011	Werkelijk 2010	Begroting 2010	Werkelijk 2009
Kosten Vriendenloterij	113	111	73	47
Overige kosten acties derden	-	-	-	61
Totale kosten acties derden	113	111	73	108

In 2010 zijn meer wervingsactiviteiten uitgevoerd dan begroot om nieuwe leden mee te laten spelen voor de Zonnebloem in de Vriendenloterij.

20. Kosten verkrijging subsidie van overheden

<i>(x € 1.000)</i>	Begroting 2011	Werkelijk 2010	Begroting 2010	Werkelijk 2009
Kosten verkrijgen subsidies overheden	27	33	32	27

21. Kosten beleggingen

(x € 1.000)	Begroting 2011	Werkelijk 2010	Begroting 2010	Werkelijk 2009
Kosten beleggingen	60	53	60	57

De kosten van beleggingen bestaan uit de beheerkosten voor de vermogensbeheerder.

Kostentoerekening

(x € 1.000)	Begroting 2011	Werkelijk 2010	Begroting 2010	Werkelijk 2009
Salarissen inclusief sociale lasten	5.066	4.894	4.967	5.047
Pensioenpremies	452	424	429	413
Overige personeelskosten (incl. Ondernemingsraad)	441	329	386	254
Reis- en verblijfkosten	489	454	541	484
Totaal personeelskosten	6.448	6.101	6.323	6.198
Waarvan direct toegerekend aan activiteiten	5.059	4.870	5.078	5.110
Totaal indirecte personeelskosten	1.389	1.231	1.245	1.088
Huisvestingskosten	142	138	136	133
Kantoorkosten	350	297	367	453
Kantoorkosten afdelingen	400	339	400	389
Afschrijvingskosten	1.284	1.435	1.617	1.364
Kosten bestuur en toezicht	80	87	106	120
Totaal indirecte kosten	3.645	3.527	3.871	3.547

De totale personeelskosten liggen op het niveau van 2009, maar zijn lager dan begroot voor 2010. Dit wordt met name veroorzaakt, doordat vacatures later ingevuld zijn en nadrukkelijk is gekeken naar de noodzaak van verschillende personeelskosten. Medewerkers die in 2010 met pensioen zijn gegaan, zijn opgevolgd door jongere (goedkopere) medewerkers. Het aantal FTE is gedaald van 92,62 in 2009 naar 92,24 in 2010.

De daling van de kantoorkosten is een direct gevolg van verbeterde contracten met leveranciers op het gebied van telefonie, kopieermachines en energie.

De lager dan begrote afschrijvingskosten worden veroorzaakt, doordat in de begroting nog uit is gegaan van het afschrijven van het fondsenwervend jubileum televisieprogramma. Deze kosten zijn echter in 2009 al ten laste van de staat van baten en lasten gekomen. Daarnaast is in de begroting 2010 uitgegaan van het afschrijven van de nieuw ontwikkelde websites. Deze zijn echter pas in 2011 gereed.

Onder de kosten voor bestuur en toezicht worden onder andere de accountantskosten, inhuur van derden ten behoeve van het bestuur en de directie en de bijeenkomsten van de Nationale Vergadering, Nationaal Bestuur en ingestelde commissies verantwoord. Ook de onkostenvergoeding van bestuursleden (in 2010 € 1.511) worden hieronder verantwoord.

Aan onze accountant, PwC, is in 2010 bijna € 54.600 betaald voor de controle van de jaarrekeningen, fiscale aangelegenheden en diverse verantwoordingen.

Directiesalaris

De directeur is in loondienst van de vereniging en ontving in 2010 een bruto salaris van € 131.119 (inclusief vakantiegeld). Aan de directie zijn geen leningen, voorschotten of garanties verstrekt.

Naam	M. van Eck
Functie	directeur
Dienstverband	
Aard (looptijd)	Onbepaald
Uren	40
Part-time percentage	100
Bezoldiging (in euro's)	
Jaarinkomen	
- Bruto loon/salaris	121.575
- Vakantiegeld	9.544
- Eindejaarsuitkering, 13e/14e maand	-
- Variabel jaarinkomen	-
Totaal	131.119
SV lasten (wg deel)	7.283
Belastbare vergoedingen/bijtellings	864
Pensioenlasten (wg deel)	15.780
Overige beloningen op termijn	-
Uitkeringen beëindiging dienstverband	-
Totaal bezoldiging 2010	155.046
<i>Totaal bezoldiging 2009</i>	<i>151.191</i>

Het jaarinkomen van de directeur (in loondienst) blijft binnen het maximum van EUR 140.046 (1 FTE/12 maanden) volgens de VFI Beloningsregeling. Voor een toelichting op het beleid en de uitgangspunten voor de directiebezoldiging verwijzen we naar het financieel verslag.

6.2.8. Toelichting kostenverdeling (Model C.)

Werkelijk 2010 (x € 1.000)	Doelstellingen				Werving Baten				Beheer en Administratie	Werkelijk 2010	Begroting 2010	Werkelijk 2009
	Voorlichting bewust- wording, eigen activiteiten	Vrijwilligers- ondersteuning, bezoekwerk en activiteiten begeleiding	Vakanties	Evenementen	Eigen fondsen- werving	Acties derden	Subsidies	Beleggingen				
Uitbesteed werk		2.000	2.128	3.441	2.607	98	6	53	-	10.333	11.158	12.334
Publiciteit en communicatie	1.823	219	-	-	-	-	-	-	-	2.042	1.799	2.774
Personeelskosten	566	2.128	1.549	274	871	13	27	-	673	6.101	6.323	6.198
Huisvestingskosten	16	15	23	5	24	-	-	-	55	138	136	133
Kantoorkosten	35	31	51	20	59	-	-	-	101	297	367	452
Kantoorkosten afdelingen	17	85	17	153	67	-	-	-	-	339	400	389
Afschrijvingen en rente	136	58	878	112	88	-	-	-	163	1.435	1.617	1.364
Kosten bestuur en toezicht	-	-	-	-	-	-	-	-	87	87	106	120
	2.593	4.536	4.646	4.005	3.716	111	33	53	1.079	20.772	21.906	23.764
									5,2%			

Dit overzicht geeft weer hoe de kosten zijn verdeeld over de doelstelling, de werving baten en beheer en administratie.

Onder uitbesteed werk en publiciteit en communicatie worden de bestedingen (exclusief personeelskosten) weergegeven die direct aan de realisatie van de doelstellingen en de werving van de baten worden toegerekend.

De personeelskosten bestaan uit kosten die direct worden toegerekend aan de doelstellingen en werving baten en uit de kosten die indirect worden toegerekend aan de realisatie van de doelstelling of de werving van baten. De indirecte kosten worden op basis van verdeelsleutels toegerekend aan de doelstelling, werving baten en kosten beheer en administratie.

De overige kosten zijn indirecte kosten die op basis van een verdeelsleutel worden toegerekend aan de doelstelling, werving baten en kosten beheer en administratie. Per kostensoort worden de verdeelsleutels hieronder toegelicht.

De indirecte personeelskosten worden na rato verdeeld over de doelstellingen, werving baten en beheer en administratie. Als basis wordt de totale loonsom per afdeling genomen. De loonsom van directie, planning & control en ondersteunende processen wordt daarbij voor 100% toegerekend aan beheer en administratie.

De huisvestingskosten worden op basis van de ingebruik zijnde vierkante meter per afdeling verdeeld over de doelstellingen, fondsenwerving en beheer en administratie. De vierkante meters die ingebruik zijn bij de directie, planning & control en ondersteunende processen worden volledig toegerekend aan beheer en administratie.

De kantoorkosten worden toegerekend op basis van het aantal werkplekken dat een afdeling in gebruik heeft. Hierbij geldt het aantal werkplekken van directie, planning & control en ondersteunende processen als basis voor het aandeel van de kosten van beheer en administratie.

De kantoorkosten afdelingen worden volgens een vastgestelde verdeelsleutel verdeeld over doelstelling en fondsenwerving. Dit omdat de afdelingen 100% bezig zijn met het Zonnebloemwerk.

De afschrijvingskosten die direct verband houden met een doelstelling of eigen fondsenwerving worden hieraan toegerekend. Afschrijvingskosten, zoals pand en kantoorinventaris, worden conform de verdeelsleutel bij respectievelijk huisvestingskosten en kantoorkosten toegerekend aan de doelstelling, eigen fondsenwerving en beheer en administratie.

De kosten van bestuur en toezicht zijn 100% kosten beheer en administratie.

6.3. Meerjarenbegroting 2011-2013

Als aanvulling op het Meerjarenbeleidsplan 2009 - 2013 is een meerjarenbegroting gemaakt. Conform het beleidsplan gaat deze meerjarenbegroting uit van groei van activiteiten en fondsenwerving en een jaarlijkse inflatie.

Naast de reguliere staat van baten en lasten is de meerjarenbegroting ook toegerekend aan de in het Meerjarenbeleidsplan gedefinieerde doelstellingen en speerpunten. Daardoor zijn de begrote kosten en opbrengsten per speerpunt voor de komende jaren inzichtelijk geworden.

Baten uit eigen fondsenwerving

Om de groei-doelstellingen van de vereniging te kunnen financieren, is bij het opstellen van de meerjarenbegroting een stijging van de fondsenwervende inkomsten met 4,5% begroot. Deze stijging is ook noodzakelijk om de kostenverhoging van de reguliere activiteiten door inflatie te kunnen dekken.

Door de huidige economische ontwikkelingen is de groei-doelstelling voor 2011 aangepast. De jaren 2012 t/m 2013 zijn hierop nog niet aangepast.

Baten uit beleggingen

Met ingang van 2010 worden de koersresultaten opgenomen in de begroting. De koersresultaten zijn niet verwerkt voor de jaren 2011 t/m 2013.

Bestedingen aan de doelstelling

De stijgende uitgaven in de meerjarenbegroting voor de doelstelling zijn in lijn met de groei- en differentiatie-doelstellingen voor de komende jaren. De Zonnebloem streeft ernaar om, ondanks de economische crisis, ook de komende jaren niet te bezuinigen op de bestedingen aan de doelstelling.

Resultaat

Het resultaat van de verschillende jaren wordt negatief beïnvloed door betalingen en ontvangsten van de vereniging ten behoeve van de bestemmingsfonds schepen. Conform de richtlijnen verlopen de toevoegingen en onttrekkingen van de reserves en fondsen via het resultaat.

Begroting per doelstelling/speerpunt

In onderstaand overzicht zijn de totale bestedingen aan de doelstelling uit de meerjarenbegroting (zie volgende pagina) toegerekend aan de in het meerjarenbeleidsplan gedefinieerde doelstellingen en speerpunten.

(x € 1.000)	Begroting	Realisatie	2011	2012	2013	Totaal	Verhouding
	2010	2010					
D1 Groei en differentiatie van diensten	8.944	8.349	8.592	9.257	9.622	35.820	41,1%
D2 Bevorderen wederkerigheid gast - vrijwilliger	1.448	1.371	1.493	1.639	1.706	6.209	7,4%
S1 Vrijwilligers	2.189	2.085	2.290	2.515	2.620	9.510	11,4%
S3 Versterken plaatselijke besturen	1.097	1.037	1.179	1.317	1.370	4.903	5,9%
S4 Interne saamhorigheid	1.576	1.501	1.630	1.786	1.859	6.776	8,1%
S5 Extern versterken gewenst beeld	1.476	1.437	1.523	1.640	1.706	6.306	7,5%
Totaal besteed aan de doelstelling	16.730	15.780	16.707	18.154	18.883	69.524	81,6%
S2 Groei en differentiatie fondsenwerving	3.883	3.716	4.505	4.185	4.445	16.851	18,6%
Totale kosten doelstellingen en speerpunten	20.613	19.496	21.212	22.339	23.328	86.375	100%

Voor ieder jaar van de begroting wordt aangegeven welke bestedingen nodig zijn om de doelstellingen en speerpunten te realiseren. Voor doelstelling 1 'Groei en differentiatie van diensten' en voor speerpunt 2 'Groei en differentiatie fondsenwerving' geldt dat naast de extra kosten om de groei en differentiatie te realiseren ook de reguliere kosten voor deze activiteiten zijn toegewezen aan respectievelijk de doelstelling en het speerpunt.

De bedragen kunnen afwijken van de bedragen genoemd in Meerjarenbeleidsplan 2009-2013 door het toepassen van de vernieuwde Richtlijn 650.

Staat van baten en lasten

(x € 1.000)

	Realisatie	Meerjarenbegroting 2011-2013		
	2010	2011	2012	2013
Fondsenwerving				
Baten				
1. Baten uit eigen fondsenwerving	19.153	18.819	20.923	22.223
2. Baten uit acties derden	499	500	585	596
3. Subsidies van overheden	711	675	693	727
4. Baten uit beleggingen	1.429	1.515	800	800
5. Overige baten	221	316	200	200
Totaal baten	22.013	21.825	23.200	24.546
Besteed aan doelstelling				
6. Voorlichting bewustwording	2.593	2.755	2.931	3.050
7. Vrijwilligersondersteuning, bezoekwerk en activiteitenbegeleiding	4.536	5.205	5.850	6.086
8. Vakanties	4.646	4.798	5.265	5.472
9. Evenementen	4.005	3.949	4.108	4.274
Totaal besteed aan doelstelling	15.780	16.707	18.154	18.882
Kosten				
10. Kosten van eigen fondsenwerving	3.716	4.505	4.185	4.445
11. Kosten van acties derden	111	113	100	100
12. Subsidies van overheden	33	27	55	60
13. Kosten van beleggingen	53	60	50	50
Totaal kosten	3.913	4.705	4.390	4.655
Beheer en administratie				
Kosten beheer en administratie	1.079	1.202	1.439	1.502
Totaal van de lasten	20.772	22.614	23.983	25.039
Resultaat	1.241	-789	-783	-493
Toevoegingen/onttrekkingen aan:				
Reserves	1.757	-616	-183	107
Bestemmingsfondsen	-516	-173	-600	-600
Netto resultaat	1.241	-789	-783	-493
Kengetallen				
Kosten eigen fondsenwerving in % van baten eigen fondsenwerving	19,4%	23,9%	20,0%	20,0%
Kosten beheer en administratie in % van de totale lasten	5,2%	5,3%	6,0%	6,0%
Bestedingsratio I (totale bestedingen doelstelling in % van de totale baten)	71,7%	76,6%	78,3%	76,9%
Bestedingsratio II (totale bestedingen doelstelling in % van de totale lasten)	76,0%	73,9%	75,7%	75,4%

6.4. Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Wij hebben de in dit verslag opgenomen samengevoegde jaarrekening 2010 van Nationale Vereniging de Zonnebloem te Breda gecontroleerd. Deze samengevoegde jaarrekening bestaat uit de samengevoegde balans per 31 december 2010 en de samengevoegde staat van baten en lasten over 2010 en de toelichting, waarin zijn opgenomen een overzicht van de grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

Verantwoordelijkheid van het bestuur

Het bestuur van de vereniging is verantwoordelijk voor het opmaken van de samengevoegde jaarrekening die het vermogen en het resultaat getrouw dient weer te geven in overeenstemming met Richtlijn 650 voor Fondsenwervende Instellingen van de Nederlandse Raad voor de Jaarverslaggeving. Het bestuur is tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het noodzakelijk acht om het opmaken van de samengevoegde jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de samengevoegde jaarrekening op basis van onze controle. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden. Dit vereist dat wij voldoen aan de voor ons geldende ethische voorschriften en dat wij onze controle zodanig plannen en uitvoeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de samengevoegde jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de samengevoegde jaarrekening. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de door de accountant toegepaste oordeelsvorming, met inbegrip van het inschatten van de risico's dat de samengevoegde jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten.

Bij het maken van deze risico-inschattingen neemt de accountant de interne beheersing in aanmerking die relevant is voor het opmaken van de samengevoegde jaarrekening en voor het getrouwe beeld daarvan, gericht op het opzetten van controlewerkzaamheden die passend zijn in de omstandigheden. Deze risico-inschattingen hebben echter niet tot doel een oordeel tot uitdrukking te brengen over de effectiviteit van de interne beheersing van de vereniging. Een controle omvat tevens het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en van de redelijkheid van de door het bestuur van de vereniging gemaakte schattingen, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de samengevoegde jaarrekening.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is om een onderbouwing voor ons oordeel te bieden.

Oordeel betreffende de samengevoegde jaarrekening

Naar ons oordeel geeft de samengevoegde jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Nationale Vereniging de Zonnebloem per 31 december 2010 en van het resultaat over 2010 in overeenstemming met Richtlijn 650 voor fondsenwervende instellingen van de Nederlandse Raad voor de Jaarverslaggeving.

Verklaring betreffende andere wettelijke voorschriften en/of voorschriften van regelgevende instanties
Tevens melden wij dat het jaarverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar is met de jaarrekening.

Utrecht, 17 mei 2011

PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.

Origineel getekend door: M.H.A. Bauman RA